

2021-5

3. november 2021

All. nr./brevnr.:
2020-145-0001-23
Sull./sagsbeh.: CL

Helt uacceptabel sagsbehandling af sager om anbringelse og hjemgivelse af tre anbragte børn

Avannaata Kommunia (herefter kommunen) traf i oktober 2018 afgørelse om akut anbringelse uden for hjemmet af et forældrepar's fire børn på grund af mistanke om seksuelt overgreb på et af børnene. Afgørelsen blev truffet uden forældreparrets samtykke.

I december 2018 traf kommunen afgørelse om at opretholde afgørelsen. Også denne afgørelse blev truffet uden forældreparrets samtykke. Politiet standsede kort efter undersøgelsen af sagen om seksuelt overgreb, hvilket kommunen blev underrettet om. Herefter opretholdt kommunen anbringelsen af tre af børnene uden at træffe en ny afgørelse.

I februar 2020 og i oktober 2020 klagede forældreparret over kommunens behandling af sagerne om anbringelse og hjemgivelse af deres børn til ombudsmanden, som iværksatte en undersøgelse.

Ombudsmanden fandt, at kommunens sagsbehandling har været helt uacceptabel, og at kommunen har begået talrige meget væsentlige og alvorlige fejl i behandlingen af forældreparrets sager om anbringelse og hjemgivelse af deres tre børn.

Det var herunder ombudsmandens opfattelse:

- at kommunen skulle have taget stilling til, om der fortsat var grundlag for at anbringe forældreparrets børn uden for hjemmet og truffet afgørelse om opretholdelse af anbringelserne eller om hjemgivelse af børnene, efter at kommunen i december 2018 modtog oplysning fra politiet om, at politiet havde standsede undersøgelsen af sagen om seksuelt overgreb.
- at begrundelserne for kommunens afgørelser er yderst mangelfulde,
- at kommunen har givet forkert eller uklar klagevejledning i kommunens afgørelser om anbringelse og hjemgivelse,
- at kommunen var for lang tid om at træffe afgørelse på ny, efter at Det Sociale Ankenævn i januar 2019 hjemviste sagen om anbringelse til fornyet behandling ved kommunen,
- at kommunens afgørelser om anbringelse skulle meddeles til begge forældre som forældremyndighedsindehavere,
- at kommunen ikke kan stille krav om, at en anmodning om hjemgivelse skal indgives skriftligt, og at kommunen burde have handlet på baggrund af forældreparrets mundtlige tilkendegivelser om, at de ønskede at få børnene hjemgivet,
- at kommunens sagsbehandlingstid af forældreparrets anmodning om hjemgivelse af deres børn var alt for lang,
- at kommunen har begået alvorlige fejl ved at indstille behandlingen af forældreparrets sager om hjemgivelse af børnene med den begrundelse, at forældreparret var flyttet til en anden by, uden samtidig at oversende akterne i sagerne til tilflytningskommunen.

Da der efter ombudsmandens opfattelse er begået fejl og forsømmelser

af større betydning i sagerne, har ombudsmanden givet Lovudvalget i Inatsisartut og kommunalbestyrelsen meddelelse om udtalelsen i henhold til § 23 i ombudsmandsloven.

(Udtalelse af 3. november 2021, j.nr. 2020-145-0001)

Følgende betegnelser er brugt til at anonymisere sagen:

A: Mor

B: Far

C: Barn 1

D: Barn 2

E: Barn 3

F: Barn 4

X By: By i Avannaata Kommunia

Y By: By i Kommuneqarfik Sermersooq

Ombudsmandens udtalelse:

1. Hvad har jeg undersøgt?

1.1. A og B klagede den 3. februar 2020 til mig over, at Avannaata Kommunia (herefter kommunen) den 25. oktober 2018 havde anbragt deres børn uden for hjemmet og efterfølgende opretholdt anbringelserne, og at de ikke kunne få børnene hjemgivet.

Den 1. oktober 2020 klagede A og B til mig over, at kommunen bl.a. havde indstillet behandlingen af sagerne om hjemgivelse af deres børn.

På baggrund af A og B's henvendelser til mig valgte jeg at undersøge kommunens sagsbehandling i forbindelse med anbringelse af forældreparrets børn uden for hjemmet og forældreparrets efterfølgende anmodning om hjemgivelse af børnene.

I forbindelse med min undersøgelse valgte jeg herudover at iværksætte en egen drift-undersøgelse af en række yderligere forhold vedrørende kommunens behandling af A og B's sager om anbringelse og hjemgivelse af forældreparrets børn.

Jeg henviser til § 15, stk. 1, i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut, hvoraf det fremgår, at ombudsmanden af egen drift kan tage en sag op til undersøgelse.

Jeg har valgt at iværksætte en egen drift-undersøgelse, uanset at A og B ikke har udnyttet muligheden for at påklage kommunens afgørelser af 25. oktober 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse samt kommunens afgørelse af 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse til Det Sociale Ankenævn (herefter ankenævnet). Jeg har herved lagt vægt på, at fristen for at påklage afgørelserne til ankenævnet er langt overskredet, og at sagerne indeholder talrige meget væsentlige og alvorlige fejl.

Jeg har ved min undersøgelse af kommunens sagsbehandling valgt at fokusere på følgende emner, som vil blive gennemgået i den angivne rækkefølge i denne udtalelse:

Anbringelse

- om kommunen burde have truffet afgørelse om, hvorvidt der fortsat var grundlag for at opretholde anbringelserne, eller om børnene skulle hjemgives, efter at kommunen modtog nye oplysninger fra politiet (afsnit 3.1.),
- om kommunens afgørelser om anbringelse uden for hjemmet indeholder en tilstrækkelig begrundelse og korrekt klagevejledning (afsnit 3.2.),
- om kommunen med den fornødne hurtighed behandlede sagerne om anbringelse uden for hjemmet og traf nye afgørelser, efter at ankenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen (afsnit 3.3.),
- om kommunen har meddelt afgørelserne om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke korrekt til forældremyndighedsindehaverne (afsnit 3.4.).

Hjemgivelse

- om kommunen kan stille krav om skriftlighed til en anmodning om hjemgivelse (afsnit 4.1.),
- om kommunen behandlede anmodningen om hjemgivelse af børnene med den fornødne hurtighed (afsnit 4.2.).

Indstilling af sagsbehandling

- om kommunen kunne indstille behandling af sagerne om hjemgivelse med den begrundelse, at forældremyndighedsindehaverne var flyttet til en anden kommune (afsnit 5.1.).

1.2. Jeg bemærker for en god ordens skyld, at jeg i forbindelse med min undersøgelse af sagerne ikke har taget stilling til yderligere end anført ovenfor.

Det betyder, at jeg bl.a. ikke har taget stilling til følgende:

- om det var korrekt, at kommunen den 25. oktober 2018 traf afgørelse om anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet og efterfølgende ved afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 opretholdt anbringelserne,
- om det var korrekt, at kommunen den 18. juli 2020 traf afgørelse om afslag på hjemgivelse af A og B's døtre.

Jeg bemærker, at disse vurderinger kræver stillingtagen til en række pædagogiske og socialfaglige spørgsmål. Jeg har som ombudsmand ikke den fornødne fagkundskab til at kunne vurdere sådanne spørgsmål.

1.3. Jeg har flere steder i min udtalelse taget udgangspunkt i dansk litteratur, fordi retsgrundlaget i Grønland på disse punkter i det væsentligste er identisk med retsgrundlaget i Danmark, som det fremgår af de nævnte henvisninger.

Jeg bemærker, at jeg i forbindelse med min behandling af sagen er blevet opmærksom på, at den danske version af kommunens afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 ikke stemmer overens med den grønlandske

version. I de tilfælde, hvor jeg har konstateret uoverensstemmelser mellem den grønlandske og den danske version, har jeg anført min oversættelse i kantede parenteser.

Nedenfor vil jeg først opsummere min forståelse af sagens forløb (afsnit 2).

Herefter vil jeg særskilt behandle forskellige spørgsmål om henholdsvis anbringelse (afsnit 3), hjemgivelse (afsnit 4) og indstilling af behandlingen af hjemgivelsessagerne (afsnit 5), som min undersøgelse har givet anledning til. Jeg vil herunder redegøre for retsgrundlaget, min forståelse af sagens forløb, kommunens opfattelse af sagen samt min vurdering.

Afslutningsvis vil jeg foretage en samlet vurdering af kommunens sagsbehandling i forhold til de spørgsmål, som jeg har valgt at undersøge (afsnit 6).

Efter min udtalelse følger en sagsfremstilling.

2. Min forståelse af sagens forløb

Jeg forstår sagen sådan, at kommunens socialforvaltning i X By den 25. oktober 2018 efter formandsbeslutning traf en foreløbig afgørelse om, at A og B's børn skulle anbringes akut uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke. Afgørelsen blev truffet efter § 28, stk. 2, i inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn med senere ændringer (herefter børnestøtteloven). Baggrunden for anbringelserne var mistanke om seksuelt overgreb på forældreparrets ældste datter, D. For at beskytte børnene, blev de anbragt, imens sagen blev undersøgt nærmere af politiet.

Det fremgår ikke af kommunens afgørelse af 25. oktober 2018, hvilket barn afgørelsen om akut anbringelse uden for hjemmet vedrører, men jeg har lagt til grund, at afgørelsen vedrører forældreparrets fire børn, D, F, E og C.

Den 4. december 2018 oplyste D i forbindelse med en videoafhøring hos politiet, at hun ikke var blevet seksuelt misbrugt. Dette blev den 21. februar

2020 oplyst telefonisk af en medarbejder i socialforvaltningen i X By til en af mine medarbejdere.

Familieudvalget i kommunen besluttede på et møde den 5. december 2018, at A og B's børn, D, F, E og C, fortsat skulle være anbragt uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke. Afgørelsen blev truffet efter børnestøtte-lovens § 28, stk. 2. Kommunens afgørelse blev meddelt A ved brev af 6. december 2018. Derfor henviser jeg i det følgende til afgørelse af 6. december 2018.

Ved brev af 7. december 2018 meddelte politiet til B, at politiet standsede undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D. Kommunen modtog oplysningen herom den 13. december 2018.

Det er min forståelse, at A og B's søn, C blev hjemgivet, efter at politiet standsede undersøgelsen af ovennævnte sag. Det fremgår dog ikke af de akter, som jeg har modtaget fra kommunen, hvornår dette i givet fald skete.

A og B underskrev den 14. december 2018 en erklæring, hvor forældreparret gav samtykke til, at D, F og E, blev anbragt uden for hjemmet.

A og B klagede den 27. december 2018 til ankenævnet over kommunens afgørelse af 6. december 2018. Det fremgår af klagen til ankenævnet, at A og B var utilfredse med, at børnene var blevet anbragt uden for hjemmet, og at forældreparret hindres i at have samvær med børnene.

Det fremgår endvidere af A og B's klage til ankenævnet, at forældreparrets børn uden varsel var blevet sendt til en anden by den 15. december 2018, og at forældreparret mundtligt havde fået oplyst af kommunen, at børnene nu blev tvangsfjernet med den begrundelse, at forældreparret havde et stort alkoholforbrug.

Ankenævnet traf den 23. januar 2019 afgørelse om, at kommunen skulle behandle sagen om anbringelse på ny og træffe en ny afgørelse.

Det fremgår af ankenævnets afgørelse, at kommunen skulle tage stilling til, om A og B's børn kunne hjemgives, eller om der skulle ske anbringelse uden samtykke, hvis kommunen på daværende tidspunkt havde anbragt børnene med forældreparrets samtykke.

Familieudvalget i kommunen besluttede på et møde den 14. juni 2019, at A og B's døtre, D, F og E skulle anbringes akut uden for hjemmet. Da kommunen i afgørelsen henviser til børnestøttelovens § 28, stk. 2, har jeg lagt til grund, at der på ny er tale om anbringelse uden samtykke fra A og B.

Kommunens beslutning af 14. juni 2019 blev meddelt A ved brev af 12. juli 2019. Det fremgår ikke af sagens akter, at kommunens beslutning blev meddelt forældreparret mundtligt på et tidligere tidspunkt forud for brevet af 12. juli 2019 til A af 12. juli 2019. Derfor henviser jeg i det følgende til afgørelsen af 12. juli 2019.

Som jeg forstår det, rejste A og B til Y By på juleferie i december 2019. Forældreparret skulle have været tilbage til X By den 30. december 2019, men valgte at blive i Y By for at være sammen med deres børn.

A og B klagede den 3. februar 2020 til mig over, at kommunen den 25. oktober 2018 havde anbragt forældreparrets børn uden for hjemmet og efterfølgende opretholdt anbringelserne, og at forældreparret ikke kunne få børnene hjemgivet.

Ved brev af 4. marts 2020 oversendte jeg bl.a. A og B's klage til kommunens videre behandling og besvarelse, idet jeg samtidig tilkendegav overfor kommunen, at jeg betragtede klagen om hjemgivelse som forældreparrets ansøgning (anmodning) om hjemgivelse af døtrene.

Kommunen traf den 18. juli 2020 afgørelse om afslag på A og B's ansøgning (anmodning) om hjemgivelse af D, F og E.

A og B klagede den 1. oktober 2020 til mig over, at kommunen bl.a. havde indstillet behandlingen af sagerne om hjemgivelse af deres døtre. Kommunen

havde henvist til, at forældreparret ikke har en fast adresse og opholder sig i Y By.

Kommunen traf den 18. marts 2021 afgørelse om at ændre A og B's bopælsregistrering til Kommuneqarfik Sermersooq og sendte afgørelsen til Kommuneqarfik Sermersooq med anmodning om, at Kommuneqarfik Sermersooq forsøger at finde den korrekte adresse og flyttedato.

Den 23. marts 2021 sendte kommunen samtlige akter i A og B's sager om anbringelse af deres børn mv. til Kommuneqarfik Sermersooq.

Kommuneqarfik Sermersooq returnerede den 23. april 2021 akterne til kommunen under henvisning til, at A og B har bopæl i X By.

3. Anbringelse

3.1. Kommunens sagsbehandling efter modtagelse af nye oplysninger fra politiet

3.1.1. Retsgrundlaget

3.1.1.1. Anbringelse af børn og unge uden for hjemmet er bl.a. reguleret i børnestøtteloven.

Kommunalbestyrelsen kan bl.a. træffe afgørelse om støtte til børn, herunder træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Dette fremgår af børnestøttelovens § 5, nr. 1.

Akutte sager om anbringelse af børn uden for hjemmet, som af hensyn til barnets øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles på de ordinært planlagte kommunalbestyrelsesmøder, skal behandles på anden måde imellem møderne. Kommunalbestyrelsen skal orienteres om afgørelser truffet af forvaltningen om akutte anbringelser. Det fremgår af børnestøttelovens § 6, stk. 1 og 2, der har følgende ordlyd:

”§ 6. Afgørelser om akutte anbringelser, som af hensyn til barnets akutte behov ikke kan afvente at sagen behandles af kommunalbestyrelsen, kan foreløbig træffes af den kommunale myndighed, hvor børnesagerne er placeret.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 skal forelægges for kommunalbestyrelsen på dens næstkommende møde til dens orientering, uanset om støtteforanstaltningen er ophørt.”

Bestemmelsen i børnestøttelovens § 6, stk. 2, skal sikre, at kommunalbestyrelsen er orienteret om afgørelser truffet af forvaltningen om akutte sager, således at kommunalbestyrelsen er vidende om antallet og typen mv. af akutte sager i kommunen. Dette fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen.

3.1.1.2. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det ikke er muligt at imødekomme barnets særlige behov for støtte eller løse eventuelle problemer i hjemmet ved mindre indgribende støtteforanstaltninger, skal kommunen arbejde hen imod en anbringelse af barnet uden for hjemmet med forældremyndighedsindehaverens samtykke (frivillig anbringelse).

Reglerne om frivillig anbringelse fremgår af børnestøttelovens § 27, der har følgende ordlyd:

”§ 27. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at tilbyde anbringelse uden for hjemmet, når den socialfaglige undersøgelse efter § 45 viser, at anbringelse uden for hjemmet vil være af væsentlig betydning for at imødekomme barnets særlige behov for støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ikke træffe afgørelse efter stk. 1, medmindre der er blevet afholdt samtale med barnet, jf. § 43, der er udført en socialfaglig undersøgelse, jf. § 45, og der foreligger en handleplan, jf. § 46.

Stk. 3. Hvis barnets behov for en anbringelse under hensyn til barnets bedste ikke kan afvente, at der gennemføres en socialfaglig undersøgelse og udarbejdes en handleplan, skal kommunalbestyrelsen iværksætte anbringelsen sideløbende med undersøgelsen.

Stk. 4. Forældremyndighedsindehaveren og andre familiemedlemmer kan tilbydes døgnophold på det anbringelsessted, hvor barnet er anbragt.”

Samtykker forældremyndighedsindehaveren ikke til, at barnet anbringes uden for hjemmet, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om barnets behov for anbringelse uden for hjemmet er så væsentligt, at der skal træffes afgørelse om anbringelse uden samtykke (tvangsanbringelse). Jeg henviser til de specielle bemærkninger til børnestøttelovens § 27, stk. 1.

3.1.1.3. I nogle nærmere angivne tilfælde skal kommunalbestyrelsen anbringe barnet uden for hjemmet uden samtykke (tvangsanbringelse).

Kommunalbestyrelsen skal således træffe afgørelse om tvangsanbringelse, hvis der er en åbenbar risiko for, at barnets trivsel, sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af f.eks. utilstrækkelig omsorg eller overgreb, og problemerne ikke kan løses, mens barnet befinder sig i hjemmet.

Reglerne om tvangsanbringelse fremgår af børnestøttelovens § 28, der har følgende ordlyd:

”§ 28. Kommunalbestyrelsen skal, uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet, træffe afgørelse om, at barnet skal anbringes uden for hjemmet, hvis der er en åbenbar risiko for, at barnets trivsel, sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af:

- 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet,
- 2) fysisk eller psykisk vold, vanrøgt eller seksuelle overgreb,
- 3) misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller i barnets nærmiljø, eller
- 4) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller i barnets nærmiljø.

Stk. 2. Der kan kun træffes afgørelse efter stk. 1, når kommunalbestyrelsen har en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets fortsatte ophold i hjemmet.

formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan ikke træffe afgørelse efter stk. 1, medmindre der er udført en socialfaglig undersøgelse, jf. § 45, og der foreligger en handleplan, jf. § 46. Kommunalbestyrelsen skal endvidere have afholdt samtale med barnet, jf. § 43, og i den forbindelse have givet meddelelse til barnet og

forældremyndighedsindehaveren om barnets ret til at få tilknyttet en børnebisidder, jf. § 44. Hvis forældremyndighedsindehaveren ikke har kendt adresse eller opholdssted, skal meddelelsen givestil den, der faktisk udøver omsorg for barnet.

Stk. 4. Hvis barnets øjeblikkelige behov for en anbringelse under hensyn til barnets bedste ikke kan afvente, at der gennemføres en socialfaglig undersøgelse og udarbejdes en handleplan, skal kommunalbestyrelsen iværksætte anbringelsen sideløbende med undersøgelsen.”

3.1.2. Min forståelse af kommunens sagsbehandling efter modtagelse af nye oplysninger fra politiet

Ud fra sagens akter og kommunens udtalelse af 29. november 2020 til mig forstår jeg det umiddelbart sådan, at kommunens socialforvaltning den 25. oktober 2018 efter formandsbeslutning traf en foreløbig afgørelse om akut anbringelse uden for hjemmet af A og B's børn uden forældreparrets samtykke. Baggrunden for anbringelserne var mistanke om seksuelt overgreb på forældreparrets ældste datter, D. For at beskytte børnene blev alle fire børn anbragt uden for hjemmet, imens sagen blev undersøgt nærmere af politiet. Jeg har lagt til grund, som anført i afsnit 2, at kommunens afgørelse om anbringelse vedrører A og B's fire børn.

Jeg forstår det endvidere sådan, at Familieudvalget i kommunen ved afgørelse af 6. december 2018 godkendte socialforvaltningens afgørelse af 25. oktober 2018 om akut anbringelse uden for hjemmet af A og B's fire børn uden forældreparrets samtykke. Forældreparrets børn skulle således fortsat være anbragt uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke. Grundlaget for kommunens afgørelse, som jeg forstår det, var fortsat mistanke om seksuelt overgreb på D.

Ydermere forstår jeg det sådan, at politiet ved brev af 7. december 2018 oplyste B om, at politiet standsede deres undersøgelse af sagen om seksuelt overgreb på D, og at kommunen fik oplysningen herom den 13. december 2018.

Det er min forståelse, at kommunen den 14. december 2018 fik samtykke fra A og B til anbringelse af forældreparrets døtre uden for hjemmet, og at forældreparrets søn blev hjemgivet, efter at kommunen fik oplysningen om, at politiet havde standset undersøgelsen af ovennævnte sag om mistanke om seksuelt overgreb.

Det er endvidere min forståelse, at kommunen ikke traf nye afgørelser om anbringelse af A og B's døtre uden for hjemmet, efter at kommunen havde modtaget oplysningerne fra politiet og havde indhentet samtykke til anbringelserne, men at kommunen opretholdt anbringelsen af døtrene under henvisning til forældreparrets alkoholmisbrug.

Endelig forstår jeg det sådan, at Familieudvalget i kommunen først traf afgørelse den 12. juli 2019 om anbringelse uden for hjemmet af A og B's tre døtre uden forældreparrets samtykke på ny, efter at ankenævnet ved afgørelse af 23. januar 2019 havde hjemvist sagen til fornyet behandling ved kommunen. Jeg forstår det sådan, at det var A og B's alkoholmisbrug, der lå til grund for kommunens afgørelse af 12. juli 2019.

3.1.3. Kommunens opfattelse af sagen

I forbindelse med min undersøgelse af sagerne anmodede jeg kommunen om en udtalelse i sagen. Jeg bad kommunen besvare en række spørgsmål om kommunens grundlag for at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

Kommunen har i brev af 9. oktober 2020 oplyst følgende til mig om grundlaget for kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om akut anbringelse:

”Afgørelsen af 25. oktober 2018 blev meddelt forældreparret mundtligt. Børnene blev afhentet af socialforvaltningen med hjælp af politiet. Der blev samme dag afgivet en skriftlig begrundelse, hvor det blev oplyst, at det var hensigten at hindre, at børnene skulle blive påvirket af forældrene.

Skrivelsen indeholder ikke en egentlig begrundelse for anbringelsen af børnene. Der var imidlertid tale om mistanke om seksuel misbrug af det ene barn (D), hvilket blev oplyst overfor Kommunalbestyrelsen.”

Endvidere har kommunen i brev af 29. november 2020 oplyst følgende til mig om grundlaget for kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse:

”2.

A. Meddelelsen fra 6. december 2018, er et afgørelsesbrev fra Familieudvalget. Brevet fra 6. december 2018, er et svar fra formandsbeslutning fra 25. oktober 2018 (se svar nr. 1).

Brevet indeholder ikke en begrundelse af anbringelse af børnene i selve brevet, men ansøgningen til kommunalbestyrelse af anbringelse indeholder hvilke begrundelser der er tale om. Derfor indeholder den ikke en samtykkeerklæring pga. mistanke om seksuelt overgreb af [D].

B. Grundlaget om afgørelsen, er at der var mistanke om seksuelt overgreb af [D] fra [B] (far). Den har så været en ansøgning til formandsbeslutning i 25. oktober.”

Ydermere har kommunen i brev af 29. november 2020 oplyst følgende om, hvorfor kommunen ikke traf en ny afgørelse, efter kommunen den 13. december 2018 modtog oplysning om, at politiet havde standset undersøgelse af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D, og at A og B den 14. december 2018 gav samtykke til anbringelse af forældreparrets døtre:

”Den 6. december 2018, var sagen om seksuelt overgreb på [D], stadig under undersøgelse af politiet, derfor gjaldt afgørelsen fra 25. oktober 2018, om tvangsfjernelse af børnene stadig. Man fik afgørelsen af politisagen d. 13. december 2018, at der ikke var tale om seksuelt overgreb, men, dermed havde man besluttet at børnene skulle anbringes uden for hjemmet, med forældrenes alkoholmisbrug i hjemmet, som grundlag.

Dermed blev samtykke til anbringelse uden for hjemmet, underskrevet af forældrene 14. december 2018.”

3.1.4. Min vurdering

Det er min vurdering, at kommunen ikke kunne opretholde anbringelsen af A og B's døtre uden for hjemmet uden at træffe nye afgørelser herom, efter at kommunen blev bekendt med politiets beslutning om at standse undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D.

Det er min opfattelse, at de faktiske forhold som lå til grund for kommunens afgørelser af 25. oktober 2018 og 6. december 2018 om anbringelse af forældreparrets fire børn bortfaldt på det tidspunkt, hvor kommunen blev bekendt med politiets beslutning.

Jeg lægger vægt på sagens oplysninger om, at grundlaget for kommunens afgørelser af 25. oktober 2018 og 6. december 2018 om anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke var mistanke om seksuelt overgreb på D.

Endvidere lægger jeg vægt på, at kommunen den 13. december 2018 fik oplysningen om, at politiet havde standset undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D.

Endelig lægger jeg vægt på, at A og B den 14. december 2018 underskrev en erklæring, hvor forældreparret samtykkede til, at forældreparrets tre døtre blev anbragt uden for hjemmet.

Det er min vurdering, at kommunen burde have taget stilling til og truffet en ny afgørelse, om A og B's fire børn fortsat skulle være anbragt uden for hjemmet, eller om børnene kunne hjemgives, efter at kommunen den 13. december 2018 blev bekendt med, at politiet havde standset undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb.

Kommunen opretholdt anbringelsen af A og B's døtre og traf ikke nye afgørelser, efter at kommunen blev bekendt med oplysningerne fra politiet. Det finder jeg meget kritisabelt.

Endeligt er det min opfattelse, at kommunen i den forbindelse burde have taget stilling til, om anbringelsen skulle ske efter børnestøttelovens bestemmelse om anbringelse uden for hjemmet med samtykke, idet kommunen den 14. december 2018 havde fået samtykke fra A og B til anbringelse af forældreparrets døtre.

Det fremgår ikke af afgørelsen af 12. juli 2019, hvorfor kommunen besluttede at anbringe A og B's børn uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke, når forældreparret den 14. december 2018 samtykkede til anbringelse af døtrene.

Det efterlader mig med det indtryk, at kommunen ved behandling af sagerne om anbringelse har overset, at kommunen den 14. december 2018 havde fået samtykke fra A og B til anbringelse af forældreparrets døtre uden for hjemmet.

3.2. Begrundelse og klagevejledning i kommunens afgørelser om anbringelse

3.2.1. Retsgrundlaget

3.2.1.1. En afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet skal udformes på en sådan måde, at den lever op til de almindelige forvaltningsretlige regler, der bl.a. fremgår af landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning med senere ændringer (herefter sagsbehandlingsloven).

Af børnestøttelovens § 29, stk. 1, fremgår endvidere følgende om udformningen af en afgørelse om anbringelse uden forældremyndighedsindehaverens samtykke (tvangsanbringelse):

”§ 29. Kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt inden 24 timer give meddelelse om afgørelsen om anbringelse uden samtykke uden for hjemmet efter § 28, til forældremyndighedsindehaveren, eller den der faktisk udøver omsorg for

barnet. Meddelelsen skal indeholde en begrundet afgørelse for anbringelsen, samt vedlægges klagevejledning.”

En meddelelse efter børnestøttelovens § 29, stk. 1, skal indeholde afgørelsen om tvangsanbringelse, herunder en begrundelse udfærdiget i overensstemmelse med det forvaltningsretlige begrundelseskrav. Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen.

3.2.1.2. Af sagsbehandlingslovens § 22 fremgår det, at skriftlige afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver borgeren medhold.

En begrundelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter. Hvis afgørelsen beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen også angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Endeligt skal begrundelsen om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Det fremgår af sagsbehandlingslovens § 24, stk. 1 og 2.

En begrundelse skal fremtræde som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det pågældende indhold. Det fremgår bl.a. af de specielle bemærkninger til sagsbehandlingslovens § 24.

3.2.1.3. Skriftlige afgørelser, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, skal endvidere være ledsaget af en vejledning om klageadgangen med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåde ved indgivelse af klage, herunder om en eventuel tidsfrist. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver borgeren medhold. Det fremgår af sagsbehandlingslovens § 25.

Kommunens afgørelser efter børnestøtteloven kan påklages til ankenævnet efter reglerne i landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation med senere ændringer (herefter

landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation). Det fremgår af børnestøttelovens § 60, stk. 1.

Efter § 8, stk. 1, i landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation skal en klage over kommunens afgørelser efter børnestøtteloven indgives til ankenævnet indenfor 6 uger fra afgørelsen.

3.2.2. Min forståelse af begrundelsen og klagevejledningen i kommunens afgørelser om anbringelse

3.2.2.1. Det er min forståelse, at kommunens socialforvaltning den 25. oktober 2018 ved formandsbeslutning traf en foreløbig afgørelse om akut anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke, idet der var mistanke om seksuelt overgreb på D.

Følgende fremgår af kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om anbringelse:

"Vedr. anbringelse af jeres børn udenfor hjemme

Avannaata Kommunia [X By] Socialforvaltningen videresender hermed denne skriftlige meddelelse.

Vi har den 18. oktober 2018 modtaget et brev fra Politiet med meddelelse om, at der har været indberetning vedr. jeres datter [D], om mistante om, at hun har været udsat for seksuelt grænseoverskridende adfærd.

På baggrund af det modtagne brev har socialforvaltningen foretaget en høring. Jf. § 6, stk. 1+2, § 7, stk. 2, § 25, stk. 3-4, § 28, 2) og stk. 4, § 44, stk. 2 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn har man besluttet, at der skulle ske en akut anbringelse udenfor hjemmet.

Hvis du er uenig med socialforvaltningens afgørelse har du mulighed for at klage indenfor seks uger efter modtagelsen af dette brev.

Klageformular vedlægges."

Endvidere er det min forståelse, at kommunalbestyrelsen den 6. december 2018 godkendte socialforvaltningens afgørelse om anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet uden forældreprærets samtykke, idet der fortsat var mistanke om seksuelt overgreb på D.

Følgende fremgår af kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse:

"Hermed meddeles at Familie udvalget i Avannaata Kommunua har behandlet sagen om dine børn, [E], [F], [D] og [C], i den 05. december 2018. Udvalget besluttet at anbringer dem udenfor hjemmet.

Sagen er behandlet iht. [§ 28, stk. 2 i] Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn." (Uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version [...])

Ankenævnet hjemviste den 23. januar 2019 sagen til kommunen til fornyet behandling, idet ankenævnet fandt, at kommunens begrundelse for afgørelsen af 6. december 2018 var særdeles mangelfuld.

Følgende fremgår af ankenævnets afgørelse af 23. januar 2019:

" Det Sociale Ankenævn hjemviser sagen til fornyet behandling.

Kommunen skal træffe en ny afgørelse, som lever op til kravene, som stilles til en afgørelse efter sagsbehandlingsloven, herunder reglerne om begrundelse, klagevejledning mv. Afgørelsen skal oplyse, hvilke konkrete forhold, kommunen har lagt til grund ved sin afgørelse, og den eller de relevante lovbestemmelse(r) skal anføres. Afgørelsen skal træffes ud fra forholdene på dagældende tidspunkt.

Begrundelsen herfor er, at kommunens afgørelse af 6. december 2018 er særdeles mangelfuld, og ikke oplyser hvilke konkrete forhold, kommunen har lagt til grund ved afgørelsen. Kommunen har desuden ikke anført, hvilke bestemmelser i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn kommunen har truffet afgørelsen efter."

Endelig er det min forståelse, at kommunen først den 12. juli 2019 traf afgørelse om anbringelse uden for hjemmet af A og B's døtre uden forældreparrets samtykke, efter at ankenævnet havde hjemvist sagen til fornyet behandling ved kommunen.

Følgende fremgår af kommunens afgørelse af 12. juli 2019 om anbringelse:

"Vedrørende ansøgning om anbringelse til en døgninstitution

Hermed meddeles, at Familie udvalget i Avannaata Kommunua har behandlet sagen om akut anbringelse af [D], den 14. juni 2019. Udvalget har besluttet at godkende anbringelsen udenfor hjemmet.

Når du har modtaget dette brev skal du rette henvendelse din sagsbehandler til Familieafdelingen i din by, [så du kan bidrage til sagsoplysningen og deltage i planlægning af sagens videre forløb].

Denne beslutning er godkendt efter dette lov: Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 § 28, stk. 2." (Uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version [...])

3.2.2.2. Det er min forståelse, at kommunen i afgørelsen af 25. oktober 2018 om akut anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet har vejledt forældreparret om, at afgørelsen kan påklages til ankenævnet indenfor seks uger efter modtagelsen af afgørelsen.

Jeg henviser til, at følgende klagevejledning fremgår af kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om anbringelse:

"Hvis du er uenig med socialforvaltningens afgørelse har du mulighed for at klage indenfor seks uger efter modtagelsen af dette brev.

Klageformular vedlægges." (min oversættelse)

Jeg bemærker, at kommunen i afgørelsen af 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse af A og B's døtre tilsvarende har vejledt om, at afgørelsen kan påklages til ankenævnet indenfor seks uger efter modtagelsen af afgørelsen.

Endvidere er det min forståelse, at kommunen i afgørelsen af 12. juli 2019 om akut anbringelse af A og B's døtre uden for hjemmet har vejledt om, at afgørelsen kan påklages til ankenævnet henholdsvis indenfor seks uger efter afgørelsen, og inden der er gået 6 uger efter beslutningstidspunktet.

Jeg henviser til, at følgende klagevejledning fremgår af kommunens afgørelse af 12. juli 2019 om anbringelse:

"Du kan klage over beslutningen indenfor 6 uger efter afgørelsen. Dette sendes til: Forbruger- og konkurrencestyrelsen, Social Ankenævn, [...]

I kan klage inden der er gået 6 uger efter beslutningstidspunktet, der vedlægges en klagevejledning i brevet."

3.2.3. Kommunens opfattelse af sagen

3.2.3.1. Jeg anførte i mit brev af 9. oktober 2020 til kommunen, at kommunens afgørelser af 6. december 2018 og af 12. juli 2019 ikke indeholder en begrundelse og bad på den baggrund kommunen om at besvare nogle nærmere angivne spørgsmål om grundlaget for kommunens afgørelser.

I kommunens udtalelse af 29. november 2020 til mig, har kommunen oplyst følgende om begrundelsen for kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse:

"2.

A. Meddelelsen fra 6. december 2018, er et afgørelsesbrev fra Familieudvalget. Brevet fra 6. december 2018, er et svar fra formandsbeslutning fra 25. oktober 2018 (se svar nr. 1).

Brevet indeholder ikke en begrundelse af anbringelse af børnene i selve

brevet, men ansøgningen til kommunalbestyrelse af anbringelse indeholder hvilke begrundelser der er tale om. Derfor indeholder den ikke en samtykkeerklæring pga. mistanke om seksuelt overgreb af [D].”

Endvidere har kommunen i udtalelsen af 29. november 2020 til mig oplyst følgende om begrundelsen for kommunens afgørelse af 12. juli 2019 om anbringelse:

”Ansøgning af forlængelse af anbringelse af søskende er blevet behandlet ud fra forældrenes samtaler, og henvendelser fra borgerne om forældreparrets alkoholmisbrug.”

3.2.4. Min vurdering

3.2.4.1. Det følger som nævnt ovenfor af børnestøttelovens § 29, stk. 1, og af sagsbehandlingslovens § 22, at forvaltningens afgørelse om anbringelse uden samtykke skal meddeles skriftligt og skal være ledsaget af en begrundelse.

Efter sagsbehandlingslovens § 24, stk. 1, skal en begrundelse for en afgørelse indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter.

Det er min opfattelse, at kommunen i afgørelsen af 25. oktober 2018 om anbringelse uden samtykke har henvist til bestemmelser i børnestøtteloven uden at have truffet afgørelse efter de pågældende bestemmelser. Kommunen har således henvist til børnestøttelovens § 25, stk. 3-4, om særlige støtteforanstaltninger, og § 44, stk. 2, om børnebisidder, men har tilsyneladende alene truffet afgørelse efter børnestøttelovens § 6 om beslutningskompetence og § 28 om anbringelse uden samtykke.

Dette finder jeg uheldigt.

Det er endvidere min opfattelse, at kommunen i den danske version af afgørelsen af 6. december 2018 om anbringelse uden samtykke ikke har

angivet, hvilken bestemmelse i børnestøtteloven, som kommunen har truffet afgørelse efter, men alene har henvist til loven.

Dette finder jeg ligeledes uheldigt.

Endelig er det min opfattelse, at det er utilstrækkeligt, at kommunen i den grønlandske version af afgørelsen af 6. december 2018 og i både den grønlandske og den danske version af afgørelsen af 12. juli 2019 om anbringelse uden samtykke alene har henvist til børnestøttelovens § 28, stk. 2.

Dette finder jeg kritisabelt.

3.2.4.2. Efter sagsbehandlingslovens § 24, stk. 1, skal en begrundelse for en afgørelse indeholde de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen, hvis afgørelsen beror på et administrativt skøn.

Vurderingen af, om et barn skal anbringes uden for hjemmet beror på et administrativt skøn, og derfor skal begrundelsen i afgørelsen også angive de hovedhensyn, som har været bestemmende for kommunens skønsudøvelse.

Herudover skal begrundelsen indeholde en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder, som kommunen har lagt vægt på ved afgørelsen. Det fremgår af sagsbehandlingslovens § 24, stk. 2.

Efter min opfattelse indeholder kommunens afgørelser af 25. oktober 2018, 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse uden samtykke ingen eller en utilstrækkelig begrundelse.

Dette finder jeg yderst kritisabelt.

Kommunen har i udtalelsen af 29. november 2020 oplyst til mig, at kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse ikke indeholder en begrundelse for afgørelsen, idet begrundelsen fremgår af ansøgningen (indstillingen) om anbringelse til kommunalbestyrelsen.

Jeg bemærker hertil, at det er min opfattelse, at det ikke er tilstrækkeligt, at begrundelsen for kommunens afgørelse om anbringelse fremgår af indstillingen til kommunalbestyrelsen, og at dette ikke opfylder sagsbehandlingslovens krav til en begrundelse.

3.2.4.3. Det fremgår ikke af kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om akut anbringelse uden for hjemmet, hvilket af A og B's børn afgørelsen vedrører, men jeg har lagt til grund, at afgørelsen vedrører forældreparrets fire børn, D, F, E og C.

Af kommunens afgørelse af 6. december 2018 fremgår det, at A og B's børn, D, F, E og C, fortsat skulle være anbragt uden for hjemmet. Afgørelsen vedrører således forældreparrets fire børn.

Det er min opfattelse, at det klart og tydeligt skal fremgå af en afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet, hvilket barn kommunen træffer afgørelse om.

En afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet skal endvidere indeholde en konkret og individuel vurdering af kommunens afgørelse i forhold til det pågældende barn.

3.2.4.4. Af sagsbehandlingsloven fremgår det, at en skriftlig afgørelse skal indeholde en klagevejledning, hvis afgørelsen kan påklages til en anden administrativ myndighed.

Klager over anbringelse af et barn uden for hjemmet eller afslag på hjemgivelse af et anbragt barn kan påklages til ankenævnet indenfor seks uger fra afgørelsen. Dette følger af børnestøtteleven og landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Jeg henviser til retsgrundlaget i afsnit 3.2.1.3.

Af kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om akut anbringelse af A og B's fire børn uden for hjemmet fremgår det, at afgørelsen kan påklages til

ankenævnet inden seks uger efter modtagelsen af kommunens brev. Tilsvarende klagevejledning fremgår af kommunens afgørelse af 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse af forældreparrets børn.

Det er min opfattelse, at kommunen hermed har givet forkert klagevejledning, idet klagefristen regnes fra afgørelsen og ikke fra modtagelse af afgørelsen.

Dette finder jeg beklageligt.

Det fremgår af kommunens afgørelse af 12. juli 2019, at Familieudvalget i kommunen på et møde den 14. juni 2019 besluttede, at A og B's døtre skulle anbringes akut uden for hjemmet. Det fremgår endvidere, at kommunens afgørelse kan påklages til ankenævnet henholdsvis inden seks uger fra afgørelsen, og inden at der er gået seks uger efter beslutningstidspunktet.

Det er min opfattelse, at klagevejledningen i kommunens afgørelse af 12. juli 2019 kan give anledning til misforståelse hos modtageren om, hvornår klagefristen skal regnes fra.

Dette finder jeg ligeledes beklageligt.

3.3. Kommunens sagsbehandlingstid i den hjemviste sag om anbringelse

3.3.1. Retsgrundlaget

3.3.1.1. Der er i børnestøtteleven ikke fastsat særlige tidsfrister for, hvor hurtigt en kommune skal træffe afgørelse, når ankenævnet hjemviser en sag om anbringelse af et barn uden for hjemmet til fornyet behandling ved kommunen.

Der er heller ikke fastsat generelle regler for myndighedernes sagsbehandlingstid, hverken i sagsbehandlingsloven eller anden lovgivning.

Det er dog almindeligt antaget, at det følger af god forvaltningsskik, at sager skal behandles så hurtigt, som det er muligt og forsvarligt.

Af Hjemmestyrets Lovkontors (nu Naalakkersuisuts Lovafdeling) vejledning om sagsbehandlingsloven af december 1994 fremgår desuden følgende i pkt. 199 og 204:

"199. Det selvfølgelige krav om, at alle sager, der behandles i den offentlige forvaltning, skal behandles så enkelt, hurtigt og økonomisk som muligt, gælder i særlig grad sager, hvori enkeltpersoner eller private selskaber, institutioner, foreninger m.v. er part.

[...]

204. Sagsbehandlingsloven indeholder ikke generelle regler om sagsbehandlingstiden. Baggrunden herfor er bl.a., at de opgaver, der udføres af den offentlige forvaltning, er af så forskellig karakter og omfang, at det ikke vil være muligt i en lov, der skal gælde for hele den offentlige forvaltning, at fastsætte bestemte regler for sagsbehandlingstiden, som med rimelighed vil kunne håndhæves ved domstolene.

Derimod kan der på baggrund af folketingets ombudsmands udtalelser om, hvad der med hensyn til sagsbehandlingstiden må antages at følge af almindelig god forvaltningsskik, gives nogle vejledende regler om sagsbehandlingens tilrettelæggelse, herunder om underretning til den, der er part i en sag, om den forventede sagsbehandlingstid.

Ombudsmanden har i nogle afgørelser også peget på, at myndigheden med henblik på at sikre, at sager ikke henligger i længere tid, inden afgørelsen træffes, og at sager ikke bliver glemt og derfor ikke afgjort, bør oprette tilstrækkeligt *effektive erindringssystemer.*"

Hvad, der kan anses for en rimelig sagsbehandlingstid, kan ikke besvares generelt, men beror på en konkret vurdering af den enkelte sag.

Ved vurderingen af, om en myndighed har behandlet en sag med den fornødne hurtighed, må der udover den samlede sagsbehandlingstid også

tages andre forhold i betragtning. Det gælder bl.a. hensynet til partens behov for og interesse i, at der træffes en hurtig afgørelse, sagens karakter, kompleksitet, omfanget af de undersøgelser, som myndigheden skal foretage, og myndighedens sagsbehandlingstid i tilsvarende sager.

Jeg har tidligere i en række sager udtalt mig om myndigheders sagsbehandlingstid. Jeg henviser bl.a. til en sag, der er optrykt i min beretning for 2011 under punkt 5.7.1. samt min beretning for 2005, s. 69 f. (s. 56 f. i den danske udgave). Sidstnævnte sag indeholder henvisninger til en del ældre praksis fra mit embede. Jeg henviser endvidere til sagerne 2018-3, 2018-4 og 2019-2 om kommunernes sagsbehandlingstid, der er offentliggjort på min hjemmeside.

I sagen 2019-2 udtalte jeg følgende om min vurdering af sagsbehandlingstiden i sager om behandling af en anmodning om hjemgivelse, når barnet er anbragt uden for hjemmet med forældremyndighedsindehaverens samtykke:

”I en sag som denne, hvor en forældremyndighedsindehaver anmoder om at få hjemgivet et barn, der er anbragt med samtykke, bør en kommune efter min opfattelse tage stilling til, om anmodningen kan imødekommes, indenfor uger eller højst få måneder.”

Jeg henviser afslutningsvis til beskrivelsen af kravene til offentlige myndigheders sagsbehandlingstid i dansk juridisk litteratur, herunder bl.a. Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 688 ff. og Jon Andersen, Forvaltningsret, Sagsbehandling, Hjemmel, Prøvelse, 9. udgave (2017), s. 271.

3.3.1.2. I landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation er der fastsat nærmere bestemmelser om ankenævnet, herunder om sagernes behandling.

Der er i landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation eller i lovgivningen i øvrigt ikke fastsat bestemmelser om, hvad ankenævnets afgørelser kan gå ud på, når ankenævnet behandler en klage over en kommunal afgørelse efter det sociale regelsæt.

I Danmark er Ankestyrelsen klageinstans for kommunernes afgørelser på bl.a. det sociale område. I dansk lovgivning er det fastsat, at Ankestyrelsens afgørelse kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over. Dette følger af § 68, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det er min opfattelse, at ankenævnet - som klageinstans for kommunernes afgørelser på det sociale område - kan sidestilles med Ankestyrelsen, og at ankenævnet på tilsvarende vis kan træffe afgørelse om afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

En afgørelse om hjemvisning indebærer som udgangspunkt, at afgørelsen bliver annulleret, og at underinstansen skal træffe en ny afgørelse. Annullation betyder, at retsvirkningerne af den påklagede afgørelse ophæves. Afgørelsen er derfor ikke gyldig længere. Ankeinstansen kan dog i afgørelsen om hjemvisning fastsætte, at afgørelsen skal have en anden retsvirkning end annullation.

Jeg henviser til dansk ret og dansk juridisk litteratur om retsvirkningen af en afgørelse om hjemvisning, herunder punkt 279 i vejledning nr. 9330 af 21. marts 2019 om retssikkerhed og administration på det sociale område og Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 1053 ff.

3.3.2. Min forståelse af kommunens sagsbehandlingstid i den hjemviste sag om anbringelse

A og B klagede den 27. december 2018 til ankenævnet over kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse af forældreparrrets fire børn uden for hjemmet uden samtykke.

Ankenævnet traf den 23. januar 2019 afgørelse om, at kommunen skulle behandle sagen på ny og træffe en ny afgørelse.

Kommunen besluttede på et møde den 14. juni 2019, at A og B's døtre akut skulle anbringes uden for hjemmet uden samtykke. Kommunens beslutning blev meddelt A skriftligt ved afgørelse af 12. juli 2019.

Det er således min forståelse, at kommunen først traf en ny afgørelse om anbringelse den 12. juli 2019 næsten 6 måneder efter, at ankenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen.

3.3.3. Kommunens opfattelse af sagen

Jeg har i mit brev af 9. september 2020 anmodet kommunen om at oplyse, hvorfor kommunen først traf en ny afgørelse om anbringelse af døtrene næsten 6 måneder efter ankenævnets afgørelse af 23. januar 2019 om hjemvisning.

I kommunens udtalelse af 29. november 2020 har kommunen oplyst følgende til mig:

”Under sagsbehandlingen af søskende [D], [F], [E] har der været samarbejds-vanskeligheder med forældrene, som gjorde at sagen blev langvarig. Fordi forældrene ikke møder op til de aftalte møder mellem forældre og sagsbehandler, eller kommer til kommunen i beruset tilstand. Samt at begge forældremyndighedsindehavere ikke kommer til aftalte møder, men at [A] kommer alene til de aftalte møder, men er påvirket og lugter af spiritus.”

3.3.4. Min vurdering

Ankenævnet hjemviste ved afgørelse af 23. januar 2019 sagen om anbringelse til kommunen til fornyet behandling. Af ankenævnets afgørelse fremgår det, at kommunen skal behandle sagen på ny og træffe en ny afgørelse, der lever op til sagsbehandlingslovens krav til en afgørelse.

Ankenævnet har ikke i afgørelsen fastsat, at afgørelsen skal have en anden retsvirkning end annulation. Det betyder efter min opfattelse, at kommunens

afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse er ugyldig, og at retsvirkningerne af den påklagede afgørelse ophæves.

Det er min opfattelse, at i det tilfælde, hvor ankenævnet hjemviser en sag om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke til fornyet behandling ved kommunen, og dermed ophæver retsvirkningerne af kommunens afgørelse, bør kommunen træffe en ny afgørelse inden for uger eller højst få måneder på samme vis som i sager, hvor barnet er anbragt med samtykke, og forældremyndighedsindehaveren anmoder om at få barnet hjem (tilbagekalder samtykke til anbringelse).

Jeg henviser til sagen 2019-2, der er omtalt under afsnit 3.3.1.1.

Det er min opfattelse, at kommunen ikke behandlede og traf en ny afgørelse om anbringelse med den fornødne hurtighed, efter at ankenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen.

Kommunen har den 29. november 2020 oplyst til mig, at årsagen til, at kommunen først på et møde den 14. juni 2019 traf en ny beslutning om anbringelse, der blev meddelt A ved afgørelse af 12. juli 2019, var samarbejdsvanskeligheder med forældrene.

I en sag som denne, hvor ankenævnet har hjemvist en sag på grund af en særdeles mangelfuld begrundelse af kommunens afgørelse, bør kommunen efter min opfattelse træffe en ny afgørelse indenfor uger eller højst få måneder, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Det er min opfattelse, at der i denne sag ikke foreligger særlige forhold, der begrundes, at kommunen først traf en ny afgørelse om anbringelse næsten 6 måneder efter, at ankenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen.

Jeg finder derfor kommunens sagsbehandlingstid kritisabel.

3.4. Meddelelse af afgørelser om anbringelse uden samtykke til forældremyndighedsindehaverne

3.4.1. Retsgrundlaget

3.4.1.1. Kommunens meddelelse af en afgørelse om anbringelse uden forældremyndighedsindehaverens samtykke (tvangsanbringelse) er reguleret nærmere i børnestøttelovens § 29, stk. 1, 1. pkt., der har følgende ordlyd:

“§ 29. Kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt inden 24 timer give meddelelse om afgørelsen om anbringelse uden samtykke uden for hjemmet efter § 28, til forældremyndighedsindehaveren, eller den der faktisk udøver omsorg for barnet. Meddelelsen skal indeholde en begrundet afgørelse for anbringelsen, samt vedlægges klagevejledning.”

Bestemmelsen i børnestøttelovens § 29, stk. 1, 1. pkt., skal sikre, at barnet, forældremyndighedsindehaveren og den, der faktisk drager omsorg for barnet, hurtigst muligt bliver gjort bekendt med, at der er truffet afgørelse om tvangsanbringelse af barnet. Dette fremgår af de specielle bemærkninger til børnestøttelovens § 29, stk. 1.

3.4.2. Min forståelse af kommunens meddelelse af afgørelserne om anbringelse til A og B

Kommunens afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse af A og B's børn uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke er alene stilet til A .

Ankenævnet har i afgørelsen af 23. januar 2019 udtrykkeligt gjort kommunen opmærksom på, at kommunen skal træffe afgørelse overfor begge forældre, da de har fælles forældremyndighed ifølge oplysninger fra folkeregisteret (Det Centrale Personregister).

Det er således min forståelse, at kommunen, uanset at A og B har fælles forældremyndighed over forældreparrets børn, alene meddelte afgørelserne

af 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse af børnene uden for hjemmet uden forældreprærets samtykke til A.

3.4.3. Kommunens opfattelse af sagen

Jeg har i mit brev af 9. september 2020 anmodet kommunen om at oplyse, hvorfor kommunens afgørelse af 6. december 2018 samt kommunens afgørelse af 12. juli 2019 ikke er stilet til både A og B som forældremyndighedsindehavere.

I kommunens udtalelse af 29. november 2020 har kommunen oplyst til mig, at det i begge tilfælde var en fejl, at afgørelserne alene var stilet og sendt til A, når forældrene har fælles forældremyndighed.

3.4.4. Min vurdering

Det er min opfattelse, at kommunens afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse af A og B's børn uden for hjemmet uden forældreprærets samtykke burde være stilet til både A og B som forældremyndighedsindehavere.

Jeg er enig med kommunen i, at kommunen har begået fejl i forhold til meddelelse af kommunens afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke.

Jeg finder det uheldigt, at kommunen kun meddelte kommunens afgørelse af 6. december 2018 til A.

Henset til, at ankenævnet i afgørelsen af 23. januar 2019 gjorde kommunen opmærksom på, at kommunen skal træffe afgørelse overfor begge forældrene, finder jeg det kritisabelt, at kommunen kun meddelte den nye afgørelse af 12. juli 2019 til A.

4. Hjemgivelse

4.1. Anmodning om hjemgivelse - formkrav

4.1.1. Retsgrundlaget

4.1.1.1. En anbringelse uden for hjemmet skal ophøre, og barnet skal hjemgives, når formålet med anbringelsen er nået, når anbringelsen ikke længere opfylder sit formål, eller når den unge fylder 18 år. Det fremgår af børnestøttelovens § 40, stk. 1 og 2, der følgende ordlyd:

”§ 40. Støtteforanstaltninger, særlige støtteforanstaltninger og skærpede støtteforanstaltninger, jf. bestemmelserne i kapitlerne 7-9, samt enhver form for efterværn, skal ophøre, når målene med dem er nået, eller når støtteforanstaltningerne ikke længere understøtter formålet med støtten.

Stk. 2. Støtteforanstaltninger efter denne Inatsisartutlov ophører i øvrigt, når barnet fylder 18 år, medmindre kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om iværksættelse af efterværn, jf. § 42.”

Hvis en forældremyndighedsindehaver til et barn, der er anbragt uden for hjemmet, meddeler kommunen, at vedkommende ønsker barnet hjemgivet, skal kommunen tage stilling til, om anmodningen kan imødekommes.

Efter almindelige uskrevne forvaltningsretlige principper kan borgerne rette henvendelse til en myndighed i den form, som de selv ønsker, forudsat at myndigheden teknisk er i stand til at modtage henvendelser i den pågældende form.

En myndighed kan ikke uden særlig hjemmel kræve, at henvendelser til myndigheden opfylder bestemte formkrav, herunder krav om skriftlighed.

Jeg henviser til Grønlands Selvstyres lovtekniske retningslinjer, 3. udg. 2011 (afsnit 5.1.1.6.). Jeg henviser endvidere til juridisk litteratur om formkrav til henvendelser fra borgere, herunder bl.a. Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), ff. 497 og s. 612, og Forvaltningsret – Sagsbehandling (2019) af Karsten Revsbech m.fl., ff. 132.

Der ses ikke at være fastsat bestemmelser om formkrav til en anmodning om hjemgivelse i børnestøtteleven eller i lovgivningen i øvrigt.

4.1.1.2. Efter § 6, stk. 1, i landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) har en myndighed pligt til at gøre notat om oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

Bestemmelsen i offentlighedslovens § 6, stk. 1, finder også anvendelse i sager, hvor der kun er en part, således som det typisk er tilfældet i ansøgnings- og klagesager. Der skal derfor også gøres notat om oplysninger, der mundtligt meddeles af parten selv. Dette følger af de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 6, stk. 1.

4.1.2. Min forståelse af kommunens behandling af A og B's anmodninger om hjemgivelse af børnene

Det er min forståelse, at A og B flere gange mundtligt har tilkendegivet overfor kommunen, at forældreparret ønskede at få børnene hjemgivet, efter at kommunen den 6. december 2018 traf afgørelse om at opretholde anbringelsen af børnene uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke.

A og B har i klagen af 3. februar 2020 til mig bl.a. oplyst følgende:

"07-12-18 blev vi indkaldt til samtale, da vi havde ansøgt om at få børnene hjem. [...] Men ak, den besked vi fik da vi kom var, at da der ikke var pladser her skulle børnene sendes til [Y By] næste dag. "

En medarbejder i socialforvaltningen i X By oplyste telefonisk den 21. februar 2020 til en af mine medarbejdere, at A og B ikke havde ansøgt om at få børnene hjemgivet, men at forældreparret flere gange havde udtrykt, at de gerne vil have børnene med hjem.

Ved brev af 4. marts 2020 oplyste A og B følgende til mig:

”I sidste uge forespurgte vi hvad status var på hjemgivelsessagen. Det svar vi fik var, at vi blev nødt til at genansøge om hjemgivelse. Vi er nu i gang med de andet år efter at vi ansøgte herom, og det er meget frustrerende, at de ikke har kunne tilgå alle skrivelser vi har sendt.”

Jeg oversendte ved brev af 4. marts 2020 bl.a. A og B’s klage om hjemgivelse til kommunens videre behandling og afgørelse, idet jeg samtidig tilkendegav overfor kommunen, at jeg betragtede klagen som forældreparrets ansøgning om hjemgivelse af børnene.

Kommunen traf den 18. juli 2020 afgørelse om afslag på hjemgivelse af A og B’s børn, D, F og E.

4.1.3. Kommunens opfattelse af sagen

I kommunens udtalelse af 9. oktober 2020, har kommunen oplyst følgende til mig:

”I den tid, hvor forældrene har boet i [Y By] har det været betydeligt vanskeligt for kommunen at gennemføre yderligere undersøgelser og opfølgende støtteforanstaltninger. Dette allerede fordi forældrene ikke vil oplyse deres opholdssted.

Ovenstående hændelsesforløb og de konstaterede forhold er baggrund for, at kommunen ikke har fundet det forsvarligt at starte en genetlig proces med hjemgivelse af børnene til forældrene.”

I kommunens udtalelse af 29. november 2020 har kommunen efterfølgende oplyst følgende til mig:

”Forældreparret har ikke ansøgt om hjemgivelse skriftligt på nogen tidspunkter efter tvangsfjernelse af børnene, men kommunen har modtaget fra Ombudsmanden 4. marts 2020, at kommunen har skærpet samvær og givet afslag til Hjemgivelsen. Men der er ikke dokumenter for at forældreparret har ansøgt om hjemgivelse til Avannaata Kommunua vedr. [D], [F] og [E].”

Jeg forstår kommunens udtalelse til mig sådan, at det er kommunens opfattelse, at en forældremyndighedsindehaver skriftligt skal anmode om hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet.

Jeg forstår endvidere kommunens udtalelse til mig sådan, at kommunen er af den opfattelse, at A og B ikke skriftligt har anmodet om hjemgivelse af deres børn, og at kommunen derfor ikke behandlede forældreparrets anmodning om hjemgivelse, før at jeg den 4. marts 2020 oversendte forældreparrets klage til kommunen som en anmodning om hjemgivelse.

4.1.4. Min vurdering

Det er min opfattelse, at kommunen alene kan kræve, at en anmodning om hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet, indgives skriftligt, hvis kommunen har en særlig hjemmel i lovgivningen hertil. Kommunen ses ikke at have en sådan hjemmel.

Det er endvidere min opfattelse, at en kommune efter offentlighedslovens bestemmelser om notatpligt er forpligtet til at notere på sagen, hvis forældremyndighedsindehaveren til et barn, der er anbragt uden for hjemmet, mundtligt anmoder om at få barnet hjemgivet.

Som anført ovenfor er det min forståelse, at A og B flere gange mundtligt har fremsat ønske over for kommunen om at få børnene hjemgivet, efter at kommunen den 6. december 2018 traf afgørelse om anbringelse af forældreparrets børn uden for hjemmet.

Det er endvidere min forståelse, at kommunen først behandlede forældreparrets anmodning om hjemgivelse af børnene og traf afgørelse i sagerne den 18. juli 2020, efter at jeg den 4. marts 2020 oversendte forældreparrets klage til kommunen som en anmodning om hjemgivelse.

Det er min vurdering, at kommunen skulle tage stilling til forældreparrets anmodning om hjemgivelse, uanset om A og B anmodede skriftligt eller mundtligt om at få hjemgivet deres børn.

Jeg finder det kritisabelt, at kommunen ikke tog stilling til, om A og B kunne få børnene hjemgivet på baggrund af forældreparrets mundtlige anmodninger herom.

4.2. Kommunens sagsbehandlingstid i sagerne om hjemgivelse

4.2.1. Retsgrundlaget

4.2.1.1. Før en kommune kan træffe afgørelse om, hvorvidt et barn kan hjemgives, skal kommunen undersøge en række forhold og indhente nærmere angivne oplysninger. Dette fremgår af børnestøttelovens § 41.

I børnestøtteloven er der ikke fastsat særlige tidsfrister for, hvor hurtigt en kommune skal træffe afgørelse, hvis en forældremyndighedsindehaver anmoder om hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet.

Der er endvidere ikke fastsat generelle regler for myndighedernes sagsbehandlingstid, hverken i sagsbehandlingsloven eller anden lovgivning.

Jeg har i en tidligere udtalelse 2019-2 taget stilling til, hvor hurtigt en kommune bør behandle en anmodning om hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet med samtykke.

I udtalelse 2019-2 anførte jeg således, at i sager, hvor en forældremyndighedsindehaver anmoder om at få hjemgivet et barn, der er anbragt med samtykke, bør en kommune tage stilling til, om anmodningen kan imødekommes indenfor uger eller højst få måneder.

4.2.2. Min forståelse af kommunens sagsbehandlingstid i sagerne om hjemgivelse

Kommunen traf den 6. december 2018 afgørelse om, at A og B's fire børn fortsat skulle være anbragt uden for hjemmet uden samtykke.

A og B har i klagen af 3. februar 2020 til mig bl.a. oplyst følgende:

”07-12-18 blev vi indkaldt til samtale, da vi havde ansøgt om at få børnene hjem. [...] Men ak, den besked vi fik da vi kom var, at da der ikke var pladser her skulle børnene sendes til [Y By] næste dag.” (min oversættelse)

En medarbejder ved Socialforvaltningen i X By oplyste telefonisk den 21. februar 2020 til en af mine medarbejdere, at A og B ikke havde ansøgt om at få børnene hjemgivet, men forældreparret havde flere gange udtrykt, at de gerne ville have børnene med hjem.

A og B har i brev af 4. marts 2020 bl.a. oplyst følgende til mig:

”I sidste uge forespurgte vi hvad status var på hjemgivelsessagen. Det svar vi fik var, at vi blev nødt til at genansøge om hjemgivelse. Vi er nu i gang med de andet år efter at vi ansøgte herom, og det er meget frustrerende, at de ikke har kunne tilgå alle skrivelser vi har sendt.” (min oversættelse)

Jeg oversendte ved brev af 4. marts 2020 bl.a. A og B’s klage om hjemgivelse til kommunens videre behandling og afgørelse, idet jeg samtidig tilkendegav overfor kommunen, at jeg betragtede klagen som forældreparrets ansøgning om hjemgivelse af døtrene.

Kommunen traf den 18. juli 2020 afgørelse om afslag på A og B’s ansøgning om hjemgivelse af D, F og E.

Det er min opfattelse, at A og B flere gange i perioden fra den 6. december 2018 og til den 4. marts 2020 mundtligt har fremsat ønske overfor kommunen om at få hjemgivet deres børn, og at kommunen først behandlede sagerne om hjemgivelse og traf afgørelse den 18. juli 2020.

4.2.3. Kommunens opfattelse af sagen

Jeg har i mit brev af 9. september 2020 anmodet kommunen om at oplyse, hvorfor kommunen først den 18. juli 2020 traf afgørelse i hjemgivelsessagerne.

Det er min opfattelse, at kommunen ikke har besvaret dette i kommunens udtalelse af 29. november 2020 til mig eller i kommunens bemærkninger af 30. juni 2021 til min foreløbige udtalelse.

4.2.4. Min vurdering

Ved min vurdering af sagsbehandlingstiden har jeg bl.a. lagt vægt på, at forældreparret flere gange i perioden fra den 6. december 2018 og til den 4. marts 2020 mundtligt har fremsat ønske overfor kommunen om at få børnene hjemgivet.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at kommunen først behandlede sagerne om hjemgivelse og traf afgørelse den 18. juli 2020, efter at jeg den 4. marts 2020 oversendte sagerne til kommunens behandling og afgørelse.

Endelig har jeg lagt vægt på, at en anbringelse uden for hjemmet, som forældremyndighedsindehaveren er uenig i, må anses for at være af meget indgribende karakter.

I sager, hvor en forældremyndighedsindehaver anmoder om at få hjemgivet et barn, der er anbragt uden for hjemmet med samtykke, anses forældremyndighedsindehaverens samtykke for tilbagekaldt. Grundlaget for kommunens afgørelse om anbringelse af barnet uden for hjemmet må derfor anses som bortfaldet. Kommunen bør i disse sager tage stilling til, om anmodningen om hjemgivelse kan imødekommes indenfor uger eller højst få måneder.

Det er min opfattelse, at kommunens sagsbehandlingstid i sager, hvor en forældremyndighedsindehaver anmoder om at få hjemgivet et barn, der er anbragt uden samtykke, ikke bør være væsentlig længere end kommunens sagsbehandling i sager, hvor barnet er anbragt med samtykke.

Det er på den baggrund min vurdering, at kommunens sagsbehandlingstid i forbindelse med behandling af hjemgivelsessagerne har været kritisabel.

5. Indstilling af behandling af sagerne om hjemgivelse

5.1. Retsgrundlaget

5.1.1. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet og afgørelse om hjemgivelse af et anbragt barn. Dette følger af børnestøttelovens §§ 5, 27, 28 og 40.

Det fremgår dog ikke af disse bestemmelser, hvilken kommunalbestyrelse der skal træffe afgørelse, hvis forældremyndighedsindehaveren flytter til en anden kommune, efter at et barn er blevet anbragt uden for hjemmet.

Dette har ikke direkte betydning for borgernes rettigheder, men spørgsmålet har bl.a. betydning for, hvilken kommune der skal behandle en sag om hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet.

5.1.1.1. Jeg har tidligere i sagen 2018-4 henvist til landstingsforordning nr. 2 af 12. juni 1995 om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser i forhold til, hvilken kommunen der skal vurdere, om en anbringelse skal fortsættes, ændres eller ophøre, når forældremyndighedsindehaveren flytter til en anden kommune, efter at barnet er anbragt uden for hjemmet.

I sagen 2018-4 fandt jeg, at landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser også omfattede hjælp til børn og unge efter den dagældende børneforordning fra 2003.

Det er min opfattelse, at landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser også omfatter hjælp til børn og unge efter den nugældende børnestøttelov, der erstattede den dagældende børneforordning fra 2003.

Af § 10, stk. 1, i landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser fremgår følgende om, hvilken kommune der skal yde hjælp til børn og unge:

”§ 10. Hjælp, der ydes i medfør af landstingsforordningen om hjælp til børn og unge, ydes af barnets eller den unges hjemkommune, der også vil være betalingskommune for den ydede hjælp.”

Endvidere fremgår det af § 11, stk. 1, 1. pkt., i landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser, hvilken kommune der anses som barnets eller den unges hjemkommune:

”§ 11. Børn og unge under 18 år, der ikke er gift, har hjemkommune fælles med forældremyndighedsindehaveren/-indehaverne, såfremt mindst een af dem bor i Grønland.”

Følgende fremgår af § 13, stk. 1 og 2, i landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser:

”§ 13. Er barnet eller den unge anbragt uden for hjemmet ved det offentlige foranstaltning, vil barnet eller den unges hjemkommune på anbringelsestidspunktet være at betragte som betalingskommune for udgifter, der er ydet med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp til børn og unge, under anbringelsen.

Stk. 2. Hvis den af forældremyndighedsindehaverne, som barnet eller den unge har fælles hjemkommune med, flytter under anbringelsen, vil forældremyndighedsindehaverens nye hjemkommune blive betalingskommune fra det øjeblik, hvor tilflytningskommunen modtager journalen vedrørende barnet eller den unge.”

Efter sin ordlyd regulerer § 13, stk. 2, i landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser kun spørgsmålet om betalingskommune i det tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren til et anbragt barn flytter til en anden kommune.

Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår det dog yderligere, at tilflytningskommunen er kompetent til at træffe afgørelse om hjælp til barnet, herunder om en anbringelse skal fortsættes, ændres eller ophøre fra tilflytningstidspunktet, men først når tilflytningskommunen har modtaget journaler om barnet fra fraflytningskommunen.

5.1.1.2. Om kommunens pligt til af føre tilsyn med børn i kommunen, fremgår bl.a. følgende af børnestøttelovens § 8, stk. 1 og 2:

”§ 8. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, børn lever under. Tilsynet skal udøves aktivt og opsøgende, således at kommunalbestyrelsen så tidligt som muligt får kendskab til, om et barn i kommunen har behov for støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal føre et personrettet tilsyn med børn anbragt uden for hjemmet.”

Følgende fremgår af de specielle bemærkninger til børnestøttelovens § 8, stk. 2:

”B) Børn anbragt uden for hjemmet i en anden kommune

Hvis barnet er anbragt i en anden kommune i Grønland skal den anbringende kommunalbestyrelse (hjemkommunen) sørge for, at der føres et personrettet tilsyn på det opholdssted, hvor barnet er anbragt og befinder sig. Kommunalbestyrelserne kan vælge at samarbejde med hinanden om at føre et personrettet tilsyn vedrørende børn anbragt uden for hjemmet i andre kommuner end hjemkommunen. Pointen er, at hjemkommunens tilsynspligt ikke ophører, blot fordi barnet anbringes fysisk uden for kommunegrænsen.”

Om kommunernes indbyrdes underretningspligt fremgår bl.a. følgende af børnestøttelovens § 17, stk. 1 og 3:

”§ 17. Flytter en familie med et barn under 18 år fra en kommune til en anden kommune, og finder fraflytningskommunen, at barnet har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov, skal fraflytningskommunen skriftligt underrette tilflytningskommunen herom.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. I forbindelse med en underretning efter stk. 1 eller 2 skal fraflytningskommunen oversende relevant sagsmateriale, herunder en opsummering af

relevante oplysninger, som fraflytningskommunen har lagt til grund for vurderingen af behovet for støtte.”

Følgende fremgår af de specielle bemærkninger til børnestøttelovens § 17, stk. 1:

”Bestemmelsen finder anvendelse uanset, om fraflytningskommunen allerede yder støtte til barnet eller ej.

Underretningen skal omhandle de forhold, som giver formodning om behov for støtte.”

Af de specielle bemærkninger til børnestøttelovens § 17, stk. 3, fremgår endvidere følgende:

Bestemmelsen skal sikre, at de nødvendige oplysninger medsendes, således at tilflytningskommunen hurtigt kan sætte sig ind i problemstillingen og eventuelt iværksætte støtte. Bestemmelsen stiller ikke krav til, at der skal indsamles nye oplysninger, men alene at fraflytningskommunen medsender de oplysninger, som kommunen allerede besidder. Oplysninger kan være handleplaner, telefonnotater, vurderinger af familien, oplysninger om samarbejdsvillighed mv.”

5.1.1.3. Reglerne om bopælsregistrering i Det Centrale Personregister (CPR) er fastsat i anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister (herefter CPR-loven).

Af CPR-lovens § 6, stk. 1, fremgår følgende:

”§ 6. Kommunalbestyrelsen skal i CPR registrere enhver på dennes bopæl i kommunen, hvis vedkommende efter kapitel 4-6 skal være registreret her i landet. Ved bopæl forstås det sted (bolig), hvor en person regelmæssigt sover, når denne ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor denne har sine ejendele.”

Af CPR-lovens § 10, stk. 1, fremgår endvidere følgende:

§ 10. En kommunalbestyrelse, der får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, skal undersøge sagen for at rette eventuelle fejl. Undersøgelsen foretages af den kommunalbestyrelse, hvor vedkommende er registreret, medmindre der kendes en bestemt adresse i en anden kommune, hvor vedkommende menes at opholde sig. I sidstnævnte tilfælde foretages undersøgelsen af denne kommunalbestyrelse.”

Det følger af vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkeregistrering, at CPR-lovens § 10, stk. 1, giver kommunen en handlepligt, hvis den får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret. Følgende fremgår således af vejledningens afsnit 3.7.1. om tvangsflytninger:

“Et af formålene med CPR-loven er at sikre, at enhver bopælsregistreres på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig, jf. lovens § 1, nr. 3.

Bestemmelsen i lovens § 10, stk. 1, giver kommunen en handlepligt, hvis den får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret. Det bemærkes i den forbindelse, at der mange steder i lovgivningen er tillagt borgernes adresse i CPR (folkeregisteradresse) betydning i tillid til, at denne registrering er korrekt.

Hvorledes formodningen opstår, er uden betydning. Også en anonym anmeldelse om fejlregistrering vil efter omstændighederne kunne give anledning til at begynde en undersøgelse.

Det er som udgangspunkt den kommune, som vedkommende er (forkert) registreret i, som skal undersøge sagen og træffe afgørelse. Hvis der imidlertid er en formodning om, at vedkommende skal være registreret på en bestemt adresse i en anden kommune, er det denne anden kommune, som skal undersøge sagen og træffe afgørelsen, jf. lovens § 10, stk. 1.”

5.2. Min forståelse af kommunens indstilling af behandlingen af sagerne om hjemgivelse

Af sagens akter fremgår det, at A og B er flyttet til Y By i slutningen af 2019.

Det fremgår endvidere, at kommunen flere gange har oplyst til A og B, at forældreparret skal registrere sig med adresse i Y By, når de opholder sig fast i Y By.

Det er min forståelse, at kommunen mundtligt har meddelt A og B, at kommunen ikke kan behandle forældreparrets sager om hjemgivelse af deres børn, da forældreparret opholder sig fast i Y By, og at sagerne derfor bør behandles af Kommuneqarfik Sermersooq.

Det er endvidere min forståelse, at kommunen den 18. marts 2021 traf afgørelse om at ændre A og B's bopælsregistrering til Kommuneqarfik Sermersooq og sendte afgørelsen til Kommuneqarfik Sermersooq med anmodning om, at Kommuneqarfik Sermersooq forsøger at finde den korrekte adresse og flyttedato.

Det er herudover min forståelse, at kommunen først efter at have truffet afgørelse om ændring af A og B's bopælsregistrering til Kommuneqarfik Sermersooq den 23. marts 2021 oversendte samtlige akter i A og B sager om anbringelse af deres børn mv. til Kommuneqarfik Sermersooq.

Endeligt er det min forståelse, at Kommuneqarfik Sermersooq er af den opfattelse, at A og B er flyttet tilbage til X By, hvorfor Kommuneqarfik Sermersooq den 23. april 2021 tilbagesendte akterne i A og B's sager om anbringelse af deres børn mv. til kommunen.

5.3. Kommunens opfattelse af sagen

Jeg har i mit brev af 29. oktober 2020 og mit brev af 28. januar 2021 til kommunen anmodet om en kopi af kommunens meddelelse til A og B om, at kommunen indstiller behandling af sagerne om hjemgivelse af børnene.

Kommunen har i brev af 9. februar 2021 oplyst følgende til mig:

"Avannaata Kommunua har forklaret forældrene skal henvende sig til Kommuneqarfik Sermersooq, så sagsbehandlingen vedrørende hjemgivelse kan

behandles. Kommunen manglede informationer om nuværende adresse i [Y By], samt andre relevante oplysninger som indgår i sagsbehandlingen af hjemgivelsen, ud fra § 41 om ophør af hjemgivelse af inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn.”

Ved brev af 30. juni 2021 har kommunen i bemærkningerne til min foreløbige udtalelse oplyst følgende til mig:

”For så vidt angår adresseændring kan Avannaata Kommunias oplyse, at kommunen adskillige gange anmodede [A] og [B] om at ændre adresse, således at adressen i Folkeregistret kunne fremstå i overensstemmelse med de faktiske forhold. Da [A] og [B] fortsat ikke gjorde dette, traf Avannaata Kommunia den 18. marts 2021 afgørelse om adresseændring i henhold til Anordning nr. 11 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister, således at adressen ændredes til Kommuneqarfik Sermersooq. Afgørelsen blev tillige tilsendt Kommuneqarfik Sermersooq med anmodning om at forsøge at udfinde den korrekte adresse samt flyttedato.

[...]

Derudover oversendte Avannaata Kommunia den 23. marts 2021 samtlige akter vedrørende børnenes anbringelse og forældrenes samvær med børnene m.m. til Kommuneqarfik Sermersooq i henhold til § 17 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn samt 13, stk. 2 i Landstingsforordning nr. 2 af 12. juni 1995 om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser.

Den 23. april 2021 tilbagesendte Kommuneqarfik Sermersooq sagsakterne. Kommuneqarfik Sermersooq anførte i følgebrevet dette:

”Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltningen for Børn og Familie har besluttet, at lukke sagen vedrørende [...] med den begrundelse, at forældremyndighedsindehaverne [B] og [A] har bopæl i [X By].

Sagsakterne som blev sendt til Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltning for Børn og Familie fra [X By] Forvaltning for Børn og Familie, returnerer hermed sagsakterne.

Som orientering, vil de sidste oplysninger vedrørende den unge blive sendt snarest muligt.

[...]"

5.4. Min vurdering

Efter børnestøtteloven har kommunen en pligt til at føre et generelt tilsyn med de forhold, som kommunens børn lever under både i og udenfor kommunen. Kommunen har endvidere en pligt til at føre et personrettet tilsyn på det opholdssted, hvor et anbragt barn befinder sig. Kommunens tilsynspligt ophører ikke, fordi et barn er anbragt på et opholdssted i en anden kommune.

Jeg henviser til børnestøttelovens § 8, stk. 1 og 2, med tilhørende bemærkninger.

Det er min opfattelse, at kommunen som led i kommunens tilsynsforpligtelse løbende skal evaluere den støtte, der er iværksat efter bestemmelserne i børnestøtteloven, herunder om en foranstaltning skal ophøre efter børnestøttelovens § 40, stk. 1.

Det er endvidere min opfattelse, at en fraflytningskommune er kompetent til at træffe afgørelse om hjælp til barnet, herunder om en anbringelse skal fortsættes, ændres eller ophøre. Denne kompetence ændres først, når tilflytningskommunen har modtaget barnets journaler fra fraflytningskommunen.

Jeg henviser til bemærkningerne til § 13, stk. 2, i landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser modsætningsvist.

Hvis en kommune bliver opmærksom på eller har en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret i CPR, er kommunen forpligtet til at undersøge sagen og at rette eventuelle fejlregistreringer.

Jeg henviser til CPR-lovens 10, stk. 1, og afsnit 3.7.1. i vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkeregistrering.

Der er min opfattelse, at kommunen burde have oversendt journaler på A og B's døtre til Kommuneqarfik Sermersooq med henblik på, at Kommuneqarfik Sermersooq overtog sagsbehandlingen, da kommunen blev opmærksom på, at forældreparret var flyttet til Y By i slutningen af 2019.

Endvidere er det min opfattelse, at kommunen burde have undersøgt A og B bopælsregistrering i overensstemmelse med CPR-lovens bestemmelser herom og i fornødent omfang truffet afgørelse om forældreparrets bopælsregistrering eller sendt bopælssagen videre til Kommuneqarfik Sermersooq, da kommunen blev opmærksom på, at forældreparret var flyttet til Y By i slutningen af 2019.

Jeg finder det på den baggrund kritisabelt, at kommunen indstillede behandlingen af A og B's sag om hjemgivelse af deres døtre med den begrundelse, at forældreparret var flyttet til Y By, uden samtidig at oversende akterne i sagerne til Kommuneqarfik Sermersooq til videre foranstaltning.

6. Konklusion

Det er min opfattelse, at kommunens sagsbehandling samlet set har været helt uacceptabel. Kommunen har begået talrige og meget væsentlige og alvorlige fejl i behandlingen af sagerne om både anbringelse og hjemgivelse.

Det er herunder min opfattelse, at kommunen skulle have taget stilling til, om der fortsat var grundlag for at anbringe A og B's børn uden for hjemmet og truffet afgørelse om opretholdelse af anbringelserne eller om hjemgivelse af børnene, efter at kommunen den 13. december 2018 modtog oplysning om, at politiet havde standset undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D.

Endvidere er det min opfattelse, at begrundelserne for kommunens afgørelser af 25. oktober 2018, 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse af A og B's børn er yderst mangelfulde, og at kommunen har givet forkert klagevejledning i afgørelsen af 6. december 2018 om anbringelse og i

afgørelsen af 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse, samt at kommunens klagevejledning i afgørelsen af 12. juli 2019 om anbringelse kan give anledning til en forkert opfattelse hos modtageren.

Yderligere er det min opfattelse, at kommunen var for lang tid om at træffe en ny afgørelse om anbringelse, efter at ankenævnet ved afgørelse af 23. januar 2019 hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen.

Det er herudover min opfattelse, at kommunens afgørelser af 6. december 2018 og 12. juli 2019 om anbringelse skulle meddeles til både A og B som forældremyndighedsindehavere.

Ydermere er det min opfattelse, at kommunen ikke kan stille krav om, at en anmodning om hjemgivelse skal indgives skriftligt, og at kommunen burde have handlet på baggrund af A og B's mundtlige tilkendegivelser om, at de ønskede at få børnene hjemgivet.

Det er i den forbindelse min vurdering, at kommunens manglende handling på baggrund af A og B's mundtlige tilkendegivelser om, at forældreparret ønskede at få hjemgivet børnene, førte til en alt for lang sagsbehandlingstid af forældreparrets anmodning om hjemgivelse.

Endeligt er det min opfattelse, at kommunen har begået alvorlige fejl ved at indstille behandlingen af A og B's sager om hjemgivelse af børnene med den begrundelse, at forældreparret var flyttet til Y By, uden samtidig at oversende akterne i sagerne til Kommuneqarfik Sermersooq.

SAGSFREMSTILLING

[Enkelte dele af den oprindelige sagsfremstilling er ikke medtaget i denne anonymiserede udgave af min udtalelse. Det fremgår, hvor der udeladt tekst]

Avannaata Kommunua (herefter kommunen) traf den 25. oktober 2018 følgende afgørelse om akut anbringelse af A og B's børn uden for hjemmet.

"Vedr. anbringelse af jeres børn udenfor hjemme

Avannaata Kommunua [X By] Socialforvaltningen videresender hermed denne skriftlige meddelelse.

Vi har den 18. oktober 2018 modtaget et brev fra Politiet med meddelelse om, at der har været indberetning vedr. jeres datter [D], om mistante om, at hun har været udsat for seksuelt grænseoverskridende adfærd.

På baggrund af det modtagne brev har socialforvaltningen foretaget en høring. Jf. § 6, stk. 1+2, § 7, stk. 2, § 25, stk. 3-4, § 28, 2) og stk. 4, § 44, stk. 2 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn har man besluttet, at der skulle ske en akut anbringelse udenfor hjemmet.

Hvis du er uenig med socialforvaltningens afgørelse har du mulighed for at klage indenfor seks uger efter modtagelsen af dette brev.

Klageformular vedlægges." (min oversættelse)

Den 4. december 2018 forklarede D ved en videoafhøring hos politiet, at hun ikke var blevet seksuelt misbrugt. Dette blev oplyst af en medarbejder i Socialforvaltningen i X By den 21. februar 2020 ved en telefonsamtale med en af mine medarbejdere.

Den 6. december 2018 traf kommunen på ny en afgørelse om anbringelse af A og B's børn uden for hjemmet med følgende ordlyd:

"Hermed meddeles at Familie udvalget i Avannaata Kommunua har behandlet sagen om dine børn, [E], [F], [D] og [C], i den 05. december 2018. Udvalget besluttet at anbringe dem udenfor hjemmet.

Sagen er behandlet iht. [28, stk. 2 i] Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn.

Klagevejledning

Du kan klage over denne beslutning til indenfor 6 uger efter afgørelsen. Dette sendes til: Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, Sociale Ankenævn [...]”

Det fremgår af sagens akter, at politiet den 7. december 2018 meddelte B , at politiet standsede undersøgelsen af sagen om mistanke om seksuelt overgreb på D.

Det fremgår endvidere af sagens akter, at A og B den 14. december 2018 gav samtykke til anbringelse af børnene uden for hjemmet.

Herudover fremgår det af sagens akter, at A og B den 27. december 2018 klagede til Det Sociale Ankenævn (herefter ankenævnet) over kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse af deres børn. Følgende fremgår af forældreparrets klage til ankenævnet:

”Hvilken afgørelse klager du over?

At børnene er anbragt udenfor hjemmet fra dag til dag og at vi som forældre forhindres i at have kontakt med børnene.

Hvilken kommune klager du over?

Den sociale forvaltning i [X By]

Begrundelse for klagen

At børnene er fjernet fra os. Man har den 15-12-2018 med øjeblikkeligt varsel sendt børnene til en anden by, man har så brugt den mundtlige begrundelse for tvangsfjernelse at det nu er fordi vi skulle have et stort alkoholbrug, hvilket ikke er rigtigt.”

Ankenævnet traf den 23. januar 2019 afgørelse om at hjemvise sagen om anbringelse til fornyet behandling i kommunen. Følgende fremgår af ankenævnets afgørelse:

”Det Sociale Ankenævn hjemviser sagen til fornyet behandling.

Kommunen skal træffe en ny afgørelse, som lever op til kravene, som stilles til en afgørelse efter sagsbehandlingsloven, herunder reglerne om begrundelse,

klagevejledning mv. Afgørelsen skal oplyse, hvilke konkrete forhold, kommunen har lagt til grund ved sin afgørelse, og den eller de relevante lovbestemmelse(r) skal anføres. Afgørelsen skal træffes ud fra forholdene på dagældende tidspunkt.

Begrundelsen herfor er, at kommunens afgørelse af 6. december 2018 er særdeles mangelfuld, og ikke oplyser hvilke konkrete forhold, kommunen har lagt til grund ved afgørelsen. Kommunen har desuden ikke anført, hvilke bestemmelser i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn kommunen har truffet afgørelsen efter.

[...]

Det Sociale Ankenævn skal gøre kommunen opmærksom på, at kommunen skal træffe afgørelse overfor begge forældre, da de har fælles forældremyndighed ifølge oplysninger fra folkeregisteret.

Det Sociale Ankenævn skal oplyse jer om, at hvis I ønsker, at tilbagetrække jeres samtykke til anbringelse af jeres børn uden for hjemmet, så skal I meddele kommunen dette. Kommunen skal derefter behandle om jeres børn skal hjemgives, eller om der skal ske anbringelse uden jeres samtykke. Dette gælder dog kun, hvis kommunen på nuværende tidspunkt har anbragt jeres børn uden for hjemmet med jeres samtykke."

Den 12. juli 2019 traf kommunen på ny afgørelse om anbringelse af A og B's børn uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke. Følgende fremgår af afgørelsen om anbringelse af D (tilsvarende afgørelser er truffet om anbringelse af E og F):

"Vedrørende ansøgning om anbringelse til en døgninstitution

Hermed meddeles, at Familie udvalget i Avannaata Kommunua har behandlet sagen om akut anbringelse af [D], den 14. juni 2019. Udvalget har besluttet af godkende anbringelsen udenfor hjemmet.

Når du har modtaget dette brev skal du rette henvendelse din sagsbehandler til Familieafdelingen i din by, [så du kan bidrage til sagsoplysningen og deltage i planlægning af sagens videre forløb].

Denne beslutning er godkendt efter dette lov: Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 § 28, stk. 2.

Klagevejledning

Du kan klage over beslutningen indenfor 6 uger efter afgørelsen. Dette sendes til: Forbruger- og konkurrencestyrelsen, Social Ankenævn, [...]

I kan klage inden der er gået 6 uger efter beslutningstidspunktet, der vedlægges en klagevejledning i brevet.”

Jeg modtog den 3. februar 2020 en klage fra A og B. A og B oplyste bl.a. følgende i klagen til mig:

”Den 25. oktober 2018 om eftermiddagen, sad vi hjemme med alle børnene og en af deres kammerater på besøg, uden de store bekymringer. Da det bankede på døren gik min kone ud for at åbne den, og stor var vores chok, da to politifolk og to fra socialforvaltningen gik ind og forklarede, at da faderen, altså mig, havde misbrugt D seksuelt var det nødvendigt at fjerne børnene.

[...]

Efter en særlig politiundersøgelse blev kommunen orienteret, ligesom vi fik refereret, at der ikke var grundlag for dette. Efter at dette var blevet bekendtgjort overfor os blev vi stemplet som drikfældige, og at vores døtre fortsat skulle være anbragt udenfor hjemmet, hvilket gør ondt på os, da vi prøver at give dem en tryk opvækst. 07-12-18 blev vi indkaldt til samtale, da vi havde ansøgt om at få børnene hjem. [...] Men ak, den besked vi fik da vi kom var, at da der ikke var pladser her skulle børnene sendes til [Y By] næste dag. [Tekst udeladt]

[...]

Sidste år tog vi på juleferie hertil og skulle ellers hjem til [X By] 30-12-19, men er stadigvæk her, og selvom den lejlighed vi lejer koster 795 kr. i døgn er vi tilfredse med, at vi kan være sammen med vores døtre og børn.

[...]” (min oversættelse)

En af mine medarbejdere kontaktede den 21. februar 2020 telefonisk en medarbejder i kommunen, der bl.a. oplyste følgende:

- Kommunen modtog den 26. oktober 2018 [retteligt den 25. oktober 2018] en politianmeldelse vedr. seksuelt overgreb. Samme dag blev der truffet en formandsbeslutning om akut tvangsfjernelse af døtrene på grundlag af politianmeldelsen og mistanke om seksuelt overgreb.
- Den 26. oktober 2018 [retteligt den 25. oktober 2018] blev døtrene tvangsfjernet.
- Det viste sig senere, at der ikke var tale om seksuelt overgreb på D, hvilket hun havde forklaret under en videoafhøring hos politiet den 4. december 2018.
- Kommunen fandt, at der var andet misbrug i hjemmet (alkohol), og at børnene blev omsorgssvigtet, hvorfor kommunen havde opretholdt tvangsfjernelsen.
- A og B havde ikke ansøgt om at få børnene hjemgivet, men forældreparret havde flere gange udtrykt, at de gerne vil have børnene med hjem.
- Kommunen havde oplyst til A og B, at de ikke kunne få børnene hjem, da forældreparret havde en handleplan, som de skulle følge, og at der ikke var sket bedring i hjemmet endnu.
- A og B havde fået en besøgsrejse til Y By i julen, så de kunne være sammen med døtrene - forældrene havde selv valgt at blive i Y By.

Ved brev af 4. marts 2020 oplyste A og B bl.a. følgende til mig:

“Vi kom til [Y By] allerede den 22. december, men serviceringen af os har været meget utilfredsstillende. I sidste uge forespurgte vi hvad status var på hjemgivelsessagen. Det svar vi fik var, at vi blev nødt til at genansøge om hjemgivelse. Vi er nu i gang med de andet år efter at vi ansøgte herom, og det er meget frustrerende, at de ikke har kunne tilgå alle skrivelser vi har sendt.”
(min oversættelse)

Ved brev af 4. marts 2020 med bilag oversendte jeg A og B's klager af 3., 14. og 17. februar 2020 til Avannaata Kommunia til kommunens videre behandling og besvarelse, idet jeg bl.a. betragtede klagerne som forældreparrets ansøgning om hjemgivelse af børnene. Jeg bad i den forbindelse om, at få tilsendt kopi af kommunens afgørelse.

I mit brev af 4. marts 2020 bad jeg kommunen sende følgende akter til mig:

"[...]

- Kopi af samtykkeerklæring fra den 14. december 2018, som forældrene har underskrevet.
- Kopi af Avannaata Kommunias afgørelser om tvangsfjernelse af børnene fra den 26. oktober 2018 og 14. juni 2019.
- Kopi af afgørelse fra Det Sociale Ankenævn fra foråret 2019.

[...]

Hvis Avannaata Kommunia ikke er i besiddelse af ovennævnte dokumenter, men kommunen mener, at der er truffet mundtlige afgørelser, anmoder jeg om de af kommunen udarbejdede notater eller journaloptegnelser om disse mundtlige afgørelser.

[...]"

Ved brev af 4. marts 2020 orienterede jeg A og B om mit brev til kommunen af samme dato.

Ved brev af 28. april 2020 med bilag bragte jeg mit brev af 4. marts 2020 i erindring over for kommunen, herunder min anmodning om at få tilsendt nærmere angivne akter i sagen.

Ved brev af 29. maj 2020 med bilag bragte jeg igen mit brev af 4. marts 2020 i erindring over for kommunen, herunder min anmodning om at få tilsendt nærmere angivne akter i sagen.

Ved brev af 19. juni 2020 med bilag bragte jeg på ny mit brev af 4. marts 2020 i erindring over for kommunen, herunder min anmodning om at få tilsendt nærmere angivne akter i sagen.

Den 18. juli 2020 traf kommunen afgørelse om afslag på hjemgivelse af A og B's døtre.

Følgende fremgår af afgørelsen af 18. juli 2020 til A og B vedrørende deres datter, D. Tilsvarende afgørelser er truffet om afslag på hjemgivelse af A og B's døtre, E og F:

"[...]

Ansøgning:

Den 17. juli ansøgte [A] og [B] om hjemgivelse af ovennævnte barn jf. § 41 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn.

Sagsfremstilling:

[...]

Beslutning:

Det skal hermed meddeles, at Avannaata Kommunia, Familieforvaltningen, efter en vurdering af ansøgningen, har besluttet, at give afslag på ansøgningen om hjemgivelse af [D]. Forældrene var stadig i [X By]. Efter telefonisk kontakt er det blevet bekræftet, at forældrene har solgt deres hus her i [X By], og nu bor til leje i [Y By]. Beslutningen har også sin baggrund i, at man ikke ved, hvor længe det vil bo, det sted, hvor de nu bor til leje. Det er her et krav, at forældrene skal kunne holde deres aftaler omkring samvær med [...] og Avannaata Kommunia, hvis arbejdet med hjemgivelse skal lykkes. [Tekst udeladt]

Lovgrundlag:

Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, § 41, omkring afgørelse om ophør af anbringelse udenfor hjemmet.

Klagemulighed:

Jf. § 60 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn har I ret til at påklage afgørelsen.

”Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Stk. 2. Børn er klageberettigede i deres egne sager, jf. stk. 1, i forhold til afgørelser truffet efter bestemmelserne i denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om barnets klageret.”

Det skal præciseres, at I har mulighed for at klage indenfor 6 uger efter modtagelsen af afgørelsen.

Klagen sendes til:

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen

Imaneq 29, 1. sal

3900 Nuuk

Telefon: 32 80 33

Mail: aua@nanoq.gl

[...]” (min oversættelse)

Ved brev af 20. juli 2020 modtog jeg akter fra kommunen, som svar på mit seneste brev af 19. juni 2020 til kommunen.

Den 23. juli 2020 mødte A personligt op ved mit embede og oplyste til en af mine medarbejdere bl.a., at kommunens sagsbehandling var mangelfuld, idet kommunen ikke havde alle oplysninger med. A oplyste endvidere, at de to ældste børn ønskede at blive hjemgivet, og at forældreparrets ældste datter og deres søn havde henvendt sig til kommunens forvaltning i X By og oplyst, at forældreparret ikke længere drikker.

Den 24. juli 2020 bad jeg Det Sociale Ankenævn om en kopi af ankenævnets afgørelse af 23. januar 2019 (den danske sprogversion).

Den 7. august 2020 modtog jeg ankenævnets afgørelse af 23. januar 2019 (den danske sprogversion).

Den 17. august 2020 bad jeg ankenævnet sende mig yderligere akter, som jeg modtog den 1. september 2020.

Ved brev af 9. september 2020 bad jeg kommunen om nærmere angivne akter og en udtalelse i sagen, herunder at besvare følgende spørgsmål:

Mine spørgsmål om anbringelse

1. Kommunen bedes oplyse, om kommunens afgørelse af 25. oktober 2018 om akut anbringelse af [D], [F] og [E] uden samtykke er meddelt [A] og [B].

Har kommunen meddelt afgørelsen af 25. oktober 2018 til forældreparret, bedes kommunen oplyse, hvornår afgørelse blev meddelt forældreparret, samt om kommunens afgørelse blev meddelt forældreparret mundtligt eller skriftligt.

Hvis kommunen har meddelt afgørelsen mundtligt, bedes kommunen fremsende en kopi af kommunens notat herom til mig. Hvis afgørelsen er meddelt skriftligt, bedes kommunen fremsende en kopi af afgørelsen til mig.

Jeg henviser til § 29, stk. 1, børnestøtteloven, hvoraf følgende fremgår:

”Kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt inden 24 timer give meddelelse om afgørelsen om anbringelse uden samtykke uden for hjemmet efter § 28, til forældremyndighedsindehaveren, eller den der faktisk udøver omsorg for barnet. Meddelelsen skal indeholde en begrundet afgørelse for anbringelsen, samt vedlægges klagevejledning.”

2. Kommunens afgørelse af 6. december 2018 indeholder ikke en begrundelse. Kommunen har således ikke i afgørelsen redegjort for de hovedhensyn, der var bestemmende for kommunens skønsudøvelse, de faktiske omstændigheder, som kommunen har lagt vægt på ved afgørelsen, ligesom kommunen ikke har henvist til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter.

a. Kommunen bedes oplyse, om den afgørelse om anbringelse af [D], [F] og [E] uden for hjemmet, som kommunen traf den 6. december 2018, skete med eller uden forældreparrets samtykke.

Såfremt kommunens afgørelse af 6. december 2018 om anbringelse uden for hjemmet af døtrene skete med samtykke fra forældreparret, bedes kommunen fremsende en kopi af den underskrevne samtykkeerklæring.

b. Kommunen bedes oplyse grundlaget for afgørelsen af 6. december 2018 om anbringelse af [D], [F] og [E] uden for hjemmet.

c. Kommunens afgørelse af 6. december 2018 er alene stilet til [A]. Kommunen bedes oplyse, hvorfor afgørelsen ikke er stilet til både [A] og [B] som forældremyndighedsindehavere.

3. På baggrund af de foreliggende oplysninger er det min foreløbige opfattelse af sagen, at kommunen den 6. december 2018 traf afgørelse om anbringelse af døtrene uden for hjemmet uden forældreparrets samtykke, og at forældreparret først gav samtykke til anbringelse af døtrene den 14. december 2018.

Hvis dette er tilfældet, bedes kommunen oplyse, hvorfor kommunen ikke traf en ny afgørelse om anbringelse af døtrene uden for hjemmet på baggrund af forældreparrets samtykkeerklæring af 14. december 2018.

4. Ankenævnet traf den 23. januar 2019 afgørelse om, at kommunen skulle behandle sagen på ny og træffe en ny afgørelse. Kommunen traf den 14. juni 2019 afgørelse om "akut" anbringelse af [D], [F] og [E] uden samtykke.

a. Kommunen bedes oplyse, hvorfor kommunen først den 14. juni 2019 traf en ny afgørelse om anbringelse af døtrene, hvilket er næsten 5 måneder efter ankenævnets afgørelse om hjemvisning.

b. Kommunen bedes oplyse, om kommunens afgørelse af 14. juni 2019 om "akut" anbringelse af [D], [F] og [E] uden samtykke blev meddelt [A] og [B] mundtligt omkring tidspunktet for kommunens afgørelse, eller om kommunen først meddelte afgørelsen til forældreparret ved brev af 12. juli 2019. Hvis kommunen meddelte afgørelsen til forældreparret mundtligt, bedes kommunen fremsende en kopi af kommunens notat herom til mig.

Jeg henviser til § 29, stk. 1, i børnestøtteloven, som er gengivet ovenfor.

c. Kommunens afgørelse af 14. juni 2019 indeholder ligeledes ikke en begrundelse. Kommunen har således ikke i afgørelsen redegjort for de hovedhensyn, der var bestemmende for kommunens skønsudøvelse, de faktiske omstændigheder, som kommunen har lagt vægt på ved afgørelsen, ligesom kommunen ikke har henvist til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter.

Kommunen bedes oplyse, hvorfor kommunen i afgørelsen af 14. juni 2019 træffer afgørelse om "akut" anbringelse af [D], [F] og [E] uden samtykke, når døtrene på dette tidspunkt havde været anbragt siden den 25. oktober 2018.

d. Kommunens afgørelse af 14. juni 2019 er alene stilet til [A]. Kommunen bedes oplyse, hvorfor afgørelsen ikke er stilet til både [A] og [B] som forældremyndighedsindehavere.

Mine spørgsmål om hjemgivelse

Ved brev af 4. marts 2020 oversendte jeg [A] og [B]'s klager til kommunens videre behandling og besvarelse, idet jeg samtidig tilkendegav overfor kommunen, at jeg bl.a. betragtede klagerne som en ansøgning om hjemgivelse af børnene.

Kommunen traf den 18. juli 2020 afgørelse om afslag på hjemgivelse af [D], [F] og [E]. Det fremgår af kommunens afgørelse af 18. juli 2020, at [A] og [B] ansøgte om hjemgivelse den 17. juli 2020.

1. Kommunen bedes oplyse, hvorfor kommunen først den 18. juli 2020 traf afgørelse om afslag på hjemgivelse, hvilket er næsten 3 ½ måned efter, at jeg oversendte [A] og [B]'s klager til kommunen som forældreparrets ansøgning om hjemgivelse af døtrene.

2. Kommunen bedes oplyse, om kommunen forinden, der blev truffet afgørelse den 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse af [D], [F] og [E], har foretaget en nærmere undersøgelse af, om der var grundlag for hjemgivelse af børnene, herunder afholdt samtaler med børnene og indhentet en skriftlig udtalelse fra anbringelsesstedet.

Jeg henviser til § 41, stk. 1, i børnestøtteloven, hvoraf følgende fremgår:

"Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af anbringelse udenfor hjemmet, skal kommunalbestyrelsen sikre, at:

- 1) forældremyndighedsindehaveren, eventuelt med støtteforanstaltninger efter denne Inatsisartutlov, er i stand til at opfylde barnets behov,
- 2) der er afholdt samtale med barnet, jf. § 43,
- 3) der er indhentet skriftlig udtalelse fra anbringelsesstedet,
- 4) barnet og forældrene er velforberedt på hjemgivelsen, og
- 5) der er udarbejdet en handleplan efter § 46 for hjemgivelsen og forberedt eventuel støtte til barnet, forældremyndighedsindehaveren og eventuelt barnets netværk for perioden umiddelbart før og efter hjemgivelsen."

Jeg henviser i øvrigt til min udtalelse 2019-2, afsnit 4.1. Regler om anbringelse og hjemgivelse.

3. Hvis kommunen har indhentet en udtalelse fra anbringelsesstedet i forbindelse med behandling af forældreparrets ansøgning om hjemgivelse af døtrene, og anbringelsesstedet har anbefalet, at døtrene forbliver på anbringelsesstedet, bedes kommunen oplyse, om kommunen har orienteret sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg herom.

Jeg henviser til § 41, stk. 2, i børnestøtteleven, hvoraf følgende fremgår:

"Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for, at der indhentes en skriftlig udtalelse fra anbringelsesstedet, jf. stk. 1, nr. 3, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse vedrørende ophør af anbringelse. I de tilfælde, hvor anbringelsesstedet afgiver en udtalelse, der anbefaler, at barnet forbliver på anbringelsesstedet, skal kommunalbestyrelsen orientere sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg. Sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg kan beslutte, om sagen skal forelægges for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg, jf. § 53, til dets udtalelse."

[...]"

Den 10. september 2020 kontaktede A kommunen telefonisk, der har anført følgende i et journalnotat:

"[A] ringer og beder om at få lavet en ordning omkring afhentning. Det blev afvist, da de skal møde personligt, hvis de ønsker at blive serviceret. Hun blev

igen bedt om at melde flytning via Sullissivik, hvis de ønsker at forblive i [Y By]. Det nægtede hun. Jeg sagde til hende, at hvis de ikke ønsker at bo i [Y By], må de flytte tilbage hertil. Hun bad om at få betalt en billet. Hun blev forklaret, at de i sin tid fik en returbillet, men at de selv valgte at forblive i [Y By], og at de dengang fik at vide, at de skulle selv sørge for hjemrejsen.

[...]” (min oversættelse)

Den 1. oktober 2020 kontaktede A på ny kommunen telefonisk. Kommunen har anført følgende i et journalnotat vedrørende henvendelsen:

”Ovennævntes kone ringede for at rette henvendelse om deres samvær med børnene, da sagsbehandleren har stoppet al samvær med dem. Forældrene ønsker samvær med børnene som tidligere.

Moderen bliver forklaret, at sagsbehandlingen ikke kan foregå telefonisk, og da de ikke er i [X By], skal hun skrive til Kommuneqarfik Sermersooq i [Y By], så brevet kan videreekspereres til [X By].

Hun forklarer, at de har rettet henvendelse til Sermersooq, men har fået det svar, at kommunen ikke kan gøre noget, hvorfor de har ringet til [X By].

Hun bliver forklaret, at Sermersuup Kommunua har kontaktet afdelingen for samvær og familie i [X By] om hendes påstand om, at Sermersooq ikke kan gøre noget, men at kommunen har sagt, at de kan rette henvendelse til kommunen, som så vil videresende henvendelsen til [X By].

Derfor bliver [B]’s kone forklaret, at hun skal sende sin henvendelse skriftligt til Sermersuup Kommunua og bede kommunen at videresende den [X By].

[...]” (min oversættelse)

Den 1. oktober 2020 modtog jeg en klage fra A og B over, at kommunen bl.a. havde indstillet behandling af sagen om hjemgivelse af deres børn.

Ved brev af 9. oktober 2020 oplyste kommunen bl.a. følgende til mig, som svar på mit brev af 9. september 2020:

"[...]

Indledende bemærkninger:

I tidsrummet efter at børnene i oktober 2018 akut blev fjernet fra forældrene grundet mistanke om seksuelt misbrug, blev der udfærdiget en socialfaglig undersøgelse og en handleplan. Sidstnævnte er blevet opdateret i begyndelsen af 2020. [...]

Mistanke om seksuel misbrug bortfaldt, men kommunen konstaterede i forbindelse med den socialfaglige undersøgelse, at der var store problemer med alkoholmisbrug og evnen til at drage omsorg for børnene. [...]

Hensigten var at søge at bedre forholdene således, at børnene kunne vende hjem til forældrene, når dette kunne ske under trygge forhold. [Tekst udeladt]

Det har imidlertid været svært været meget vanskeligt at samarbejde med forældrene, der er udeblevet fra møder og i andre tilfælde er mødt berusede op til sådanne.

I slutningen af 2019 flyttede forældrene reelt til [Y By]. De afviser at oplyse hvor de har ophold og end ikke samarbejdet med politiet har afklaret dette.

[...]

[A] og [B] har solgt deres bolig i [X By] og råder Avannaata Kommunua bekendt ikke over anden bolig i [X By]. Det er Avannaata Kommunias opfattelse, at [A] og [B] dermed reelt er flyttet til [Y By] og at sagsbehandlingen bør overgå til Kommuneqarfik Sermersooq. Dette uanset, at [A] og [B] ikke har skiftet folkeregisteradresse. Dette vurderer kommunen er et udtryk for overtrædelse af lovgivningen, men ikke ændrer på, at der reelt er sket flytning.

Avannaata Kommunua vil gerne høre Ombudsmanden bemærkninger til dette.

I den tid, hvor forældrene har boet i [Y By] har det været betydeligt vanskeligt for kommunen at gennemføre yderligere undersøgelser og opfølgende støtteforanstaltninger. Dette allerede fordi forældrene ikke vil oplyse deres opholdssted.

Ovenstående hændelsesforløb og de konstaterede forhold er baggrund for, at kommunen ikke har fundet det forsvarligt at starte en genetlig proces med hjemgivelse af børnene til forældrene.

Det erkendes, at sagsbehandlingen formelt set ikke har været optimal og at der burde have været rettet mere officielle henvendelser til anbringelsesstedet om ønsket om hjemsendelse, ligesom der burde have været gennemført samtaler med børnene og i muligt omfang med forældrene.

Avannaata Kommunia finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt nu at iværksætte disse, tiltag, såfremt sagen reelt henhøre under Kommuneqarfik Sermersooq.

Hvis ombudsmanden er enig i, at dette må anses for at være tilfældet, vil sagen straks blive sendt til Kommuneqarfik Sermersooq's videre behandling.

Ombudsmandens konkrete spørgsmål:

Spørgsmål om anbringelse

Afgørelsen af 25. oktober 2018 blev meddelt forældreparret mundtligt. Børnene blev afhentet af socialforvaltningen med hjælp af politiet. Der blev samme dag afgivet en skriftlig begrundelse, hvor det blev oplyst, at det var hensigten at hindre, at børnene skulle blive påvirket af forældrene.

Skrivelsen indeholder ikke en egentlig begrundelse for anbringelsen af børnene. Der var imidlertid tale om mistanke om seksuel misbrug af det ene barn, [D], hvilket blev oplyst overfor Kommunalbestyrelsen.

Den skriftlige afgørelse blev alene sendt til [A] og det var en fejl, at det ikke blev sendt til begge forældre.

Kommunen modtog afgørelsen af politisagen den 13. december 2018. På daværende tidspunkt havde kommunen besluttet, at børnene skulle anbringes uden for hjemmet på grund af massive alkoholproblemer i hjemmet og manglende omsorg for børnene.

Kommunen har ud fra observationer om fortsat alkoholmisbrug og manglende vilje hos forældrene til at deltage i møder med forvaltningen og dermed manglende vilje til at modtage støtteforanstaltninger vurderet, at børnene fortsat skulle være anbragt uden for hjemmet. Det er endvidere kommet henvendelser (underretninger) fra borgere om forældrenes alkoholmisbrug.

Hjemgivelse

Der er givet afslag om hjemgivelse, fordi forældrene ikke har bolig til rådighed, ligesom der konstateredes fortsat alkoholmisbrug og manglende vilje til at samarbejde.

Forældreparret har ikke ansøgt om hjemgivelse til kommunen og kommunen er alene i besiddelse af oplysninger derom fra Ombudsmanden.

Grundet de kaotiske omstændigheder omkring forældreparret efter de er flyttet til [Y By], er der ikke indhentet udtalelser fra anbringelsesstedet. Forældrene har end ikke villet oplyse, hvor de har bopæl.

[...]”

Det var min opfattelse, at kommunen ikke havde besvaret mine konkrete spørgsmål til sagen i brevet af 9. oktober 2020. Ved brev af 29. oktober 2020 bad jeg derfor på ny kommunen om at besvare samtlige spørgsmål i mit brev af 9. september 2020.

På baggrund af A og B's klage til mig af 1. oktober 2020 bad jeg ved brev af 29. oktober 2020 kommunen om at sende følgende til mig:

“[...]

- Kopi af kommunens meddelelse til [A] og [B] om, at kommunen indstiller behandlingen af sagen om hjemgivelse af børnene.

[...]

Hvis kommunen ikke er i besiddelse af ovennævnte akter, men kommunen mener, at der er truffet mundtlige afgørelser, anmoder jeg om at kommunen sender de af kommunen udarbejdede notater eller journaloptegnelser om disse mundtlige afgørelser.

Hvis kommunen heller ikke er i besiddelse af notater eller journaloptagelser, beder jeg kommunen om redegøre herfor, således at jeg på en meningsfuld måde kan forholde mig til kommunens beslutninger.”

Ved brev af 29. november 2020 modtog jeg følgende udtalelse fra kommunen, som svar på mit brev af 9. september 2020:

”Besvarelse af spørgsmål

1. Afgørelsen blev meldt til forældreparret mundtligt d. 25. oktober 2018, med hjælp af politiet blev søskende hentet af Socialforvaltningen. Samt blev afgørelsen meldt skriftligt 25. oktober 2018 med begrundelse af at børnene ikke bliver påvirket af forældrene.
2.
  - A. Meddelelsen fra 6. december 2018, er et afgørelsesbrev fra Familieudvalget. Brevet fra 6. december 2018, er et svar fra formandsbeslutning fra 25. oktober 2018 (se svar nr. 1). Brevet indeholder ikke en begrundelse af anbringelse af børnene i selve brevet, men ansøgningen til kommunalbestyrelse af anbringelse indeholder hvilke begrundelser der er tale om. Derfor indeholder den ikke en samtykkeerklæring pga. mistanke om seksuelt overgreb af [D].
  - B. Grundlaget om afgørelsen, er at der var mistanke om seksuelt overgreb af [D] fra [B] (far). Den har så været en ansøgning til formandsbeslutning i 25. oktober.
  - C. Afgørelsen som er blevet sendt til [A] er en fejl af Kommunalbestyrelse som eller skulle sendes til begge forældrepar.
3. Den 6. december 2018, var sagen om seksuelt overgreb på [D], stadig under undersøgelse af politiet, derfor gjaldt afgørelsen fra 25. oktober 2018, om tvangsfjernelse af børnene stadig. Man fik afgørelsen af politisagen d. 13. december 2018, at der ikke var tale om seksuelt overgreb, men, dermed

havde man besluttet at børnene skulle anbringes uden for hjemmet, med forældrenes alkoholmisbrug i hjemmet, som grundlag.

Dermed blev samtykke til anbringelse uden for hjemmet, underskrevet af forældrene 14. december 2018.

4.

A. Under sagsbehandlingen af søskende [D], [F], [E] har der været samarbejdsvanskeligheder med forældrene, som gjorde at sagen blev langvarig. Fordi forældrene ikke møder op til de aftalte møder mellem forældre og sagsbehandler, eller kommer til kommunen i beruset tilstand. Samt at begge forældremyndighedsindehavere ikke kommer til aftalte møder, men at [A] kommer alene til de aftalte møder, men er påvirket og lugter af spiritus.

B. Under TSU-møde er der blevet afgjort at man skal tvangsanbringe børnene pga. udeblivelser til samtaler og moren kan lugte af spiritus, samt forældreparret ikke vil samarbejde med kommunen. Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, §28, stk. 3.

C. sagens forløb som "akut" er en sagsbehandlingsfejl fra Avannaata Kommunia, vi må erkende at dette er en fejl, da børnene har været anbragt uden for hjemmet siden 25. oktober.

Ansøgning af forlængelse af anbringelse af søskende er blevet behandlet ud fra forældrenes samtaler, og henvendelser fra borgerne om forældreparrets alkoholmisbrug.

D. Det må igen være en fejl fra Avannaata Kommunia, at [A] står alene som modtager, når begge forældre har fællesforældremyndighed.

Hjemgivelse

1. Der givet afslag til hjemgivelse fordi forældreparret ikke har en bolig til rådighed så børnene kunne hjemgives. Fordi de har solgt deres hus, og ikke har fundet bolig til dem selv. Selvom de stadig har adresse på deres tidligere hus. Forældreparret vil ikke hjem til deres hjemmekommune og derfor ikke kunne sagsbehandle via telefonisk, da de befinder sig i [Y By] siden dec. 2019. Og at sagsbehandlingen ikke kunne køres telefonisk.

2. Forældreparret har ikke ansøgt om hjemgivelse skriftligt på nogen tidspunkter efter tvangsfjernelse af børnene, men kommunen har modtaget fra Ombudsmanden 4. marts 2020, at kommunen har skærpet samvær og givet afslag til Hjemgivelsen. Men der er ikke dokumenter for at

forældreparret har ansøgt om hjemgivelse til Avannata Kommunua vedr. [D], [F] og [E].

3. Der er ikke blevet indhentet udtalelser til anbringelsesstedet, da forældrene ikke har ansøgt hjemgivelse af deres døtre skriftligt til Avannaata Kommunua.

Samvær

[...]"

Ved brev af 1. december 2020 med bilag bragte jeg mit brev af 20. oktober 2020 i erindring over for kommunen, herunder min anmodning om at få tilsendt nærmere angivne akter i sagen på baggrund af A og B's klage til mig af 1. oktober 2020.

Af kommunens journalnotat af 4. december 2020 fremgår bl.a. følgende:

"[...]

Såfremt forældrene fastholder at opholde sig i [Y By], er det tilrådeligt, at de får fast adresse i [Y By], fordi folkeregisterreglerne tilsiger, at man har fast adresse, der hvor man bor. Endvidere kan de få en sagsbehandler i [Y By], når de får fast adresse, og kan så få et tæt samarbejde med denne. Moderen udtrykker forståelse, og vil spørge en familie, om de kan benytte deres adresse fast. Således er det meddelt, at samværsaftalen ikke kan bruges." (min oversættelse)

Ved brev af 23. december 2020 modtog jeg akter fra kommunen, som svar på mit brev af 29. oktober 2020, som jeg sendte til kommunen på baggrund af A og B's klage af 1. oktober 2020 til mig.

Ved brev af 28. januar 2021 til kommunen anmodede jeg på ny om, at kommunen sendte de ønskede akter til mig, idet det var min opfattelse, at kommunen ikke havde forstået, hvilke akter jeg havde anmodet om i mit brev af 29. oktober 2020 til kommunen. Jeg anmodede bl.a. om følgende:

"Jeg anmoder om kopi af kommunens meddelelse til [A] og [B] om, at kommunen indstiller behandlingen af sagen om hjemgivelse af deres børn.

[...]

Har kommunen alene meddelt forældreparret mundtligt, at kommunen indstillede behandling af sagen om hjemgivelse og indstillede samværet med deres yngste børn, anmoder jeg om, at kommunen sender de notater eller journaloptegnelser, som kommunen har udarbejdet vedrørende disse afgørelser.

Er kommunen heller ikke i besiddelse af notater eller journaloptagelser, beder jeg kommunen om redegøre herfor, således at jeg på en meningsfuld måde kan forholde mig til kommunens beslutninger.”

Ved brev af 9. februar 2021 modtog jeg akter og oplysninger fra kommunen, som svar på mit brev af 28. januar 2021.

Af kommunens brev af 9. februar 2021 til mig fremgår bl.a. følgende:

”Avannaata Kommunua har forklaret forældrene skal henvende sig til Kommuneqarfik Sermersooq, så sagsbehandlingen vedrørende hjemgivelse kan behandles. Kommunen manglede informationer om nuværende adresse i [Y By], samt andre relevante oplysninger som indgår i sagsbehandlingen af hjemgivelsen, ud fra § 41 om ophør af hjemgivelse af inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn.”

Ankenævnet har den 15. april 2021 telefonisk oplyst til en af mine medarbejdere, at A og B ikke har klaget til ankenævnet over kommunens afgørelse af 12. juli 2019 om anbringelse af forældreparrets døtre uden for hjemmet eller kommunens afgørelse af 18. juli 2020 om afslag på hjemgivelse af døtrene.

Ankenævnet oplyste endvidere til min medarbejder, at i det tilfælde, hvor kommunen har oplyst, at en afgørelse kan påklages til ankenævnet inden for 6 uger fra modtagelsen, beregner ankenævnet klagefristen i overensstemmelse hermed. Hvis afgørelsen påklages efter dette tidspunkt, vil ankenævnet afvise sagen.

Den 31. maj 2021 sendte jeg min foreløbige udtalelse til kommunen med henblik på at give kommunen mulighed for at komme med bemærkninger hertil.

Jeg modtog den 30. juni 2021 kommunens bemærkninger til min foreløbige udtalelse. Kommunen oplyste bl.a. følgende til mig:

"For så vidt angår adresseændring kan Avannaata Kommunias oplyse, at kommunen adskillige gange anmodede [A] og [B] om at ændre adresse, således at adressen i Folkeregistret kunne fremstå i overensstemmelse med de faktiske forhold. Da [A] og [B] fortsat ikke gjorde dette, traf Avannaata Kommunia den 18. marts 2021 afgørelse om adresseændring i henhold til Anordning nr. 11 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister, således at adressen ændredes til Kommuneqarfik Sermersooq. Afgørelsen blev tillige tilsendt Kommuneqarfik Sermersooq med anmodning om at forsøge at udfinde den korrekte adresse samt flyttedato.

[...]

Derudover oversendte Avannaata Kommunia den 23. marts 2021 samtlige akter vedrørende børnenes anbringelse og forældrenes samvær med børnene m.m. til Kommuneqarfik Sermersooq i henhold til § 17 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn samt 13, stk. 2 i Landstingsforordning nr. 2 af 12. juni 1995 om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser.

Den 23. april 2021 tilbagesendte Kommuneqarfik Sermersooq sagsakterne: Kommuneqarfik Sermersooq anførte i følgebrevet dette:

"Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltningen for Børn og Familie har besluttet, at lukke sagen vedrørende [...] med den begrundelse, at forældremyndighedsindehaverne [B] og [A] har bopæl i [X By].

Sagsakterne som blev sendt til Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltning for Børn og Familie fra [X By] Forvaltning for Børn og Familie, returnerer hermed sagsakterne.

Som orientering, vil de sidste oplysninger vedrørende den unge blive sendt snarest muligt."

[...]

For så vidt angår [A] og [B]'s ansøgning om hjemgivelse af børnene behandler Avannaata Kommunua ligeledes denne ansøgning. Avannaata Kommunua er for tiden i gang med at undersøge [A] og [B]'s bopælsforhold, økonomiske forhold, forhold til alkohol m.m.

Avannaata Kommunua skal dybt beklage de sagsbehandlingsfejl, der er sket tidligere i forløbet. Fejlene skyldes blandt andet personaleudskiftning, samt at det i en periode var meget svært at samarbejde med og få relevante oplysninger fra [A] og [B]."